

“ГАЗАР ШИМ ҮЙЛДВЭР” ХК

Баянгол дүүрэг 20-р хороо Үйлдвэрийн баруун бүсэд байрлах Жимс, хүнсний ногоо боловсруулах “Газар шим үйлдвэр” ХК-ийн 2023 онд хэрэгжүүлсэн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

Хянасан:

Нийслэлийн Байгаль орчны газрын мэргэжилтэн:

/М.Батзолбоо/

Хэрэгжилтийг тайлагнасан:

“Газар шим үйлдвэр” ХК-ийн гүйцэтгэх захирал:

/Ц.Ганбат/

БОХАБЭА-н асуудал хариуцсан менежер:

/Ч.Оюунбилэг/

2023 он

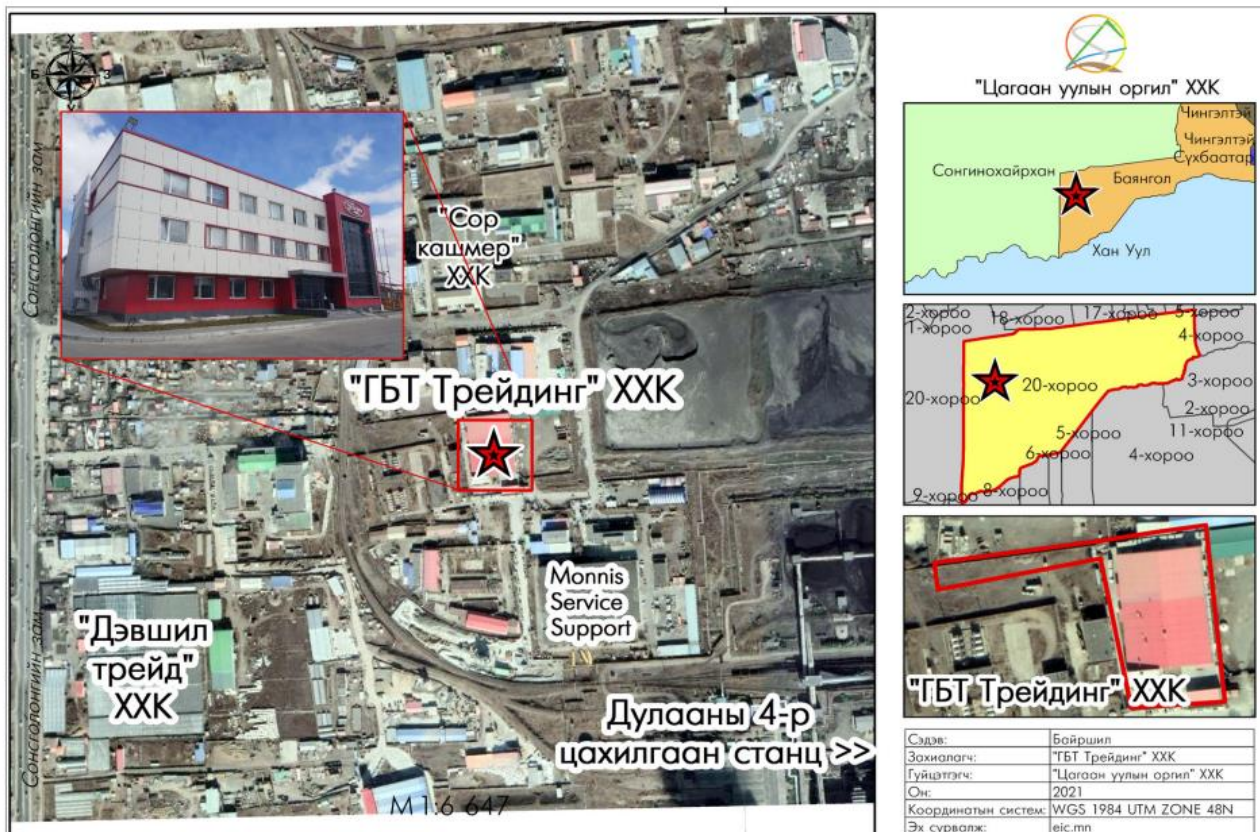
Агуулга

№	Гарчиг	Хуудас
1	Төслийн товч танилцуулга 1.1 Төслийн товч танилцуулга 1.2 Усны хэрэглээ 1.3 Орчны хяналт шинжилгээ 1.4 Хог хаягдал	
2	Төслийн гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл, үнэлгээ 2.1 Төслийн гол сөрөг нөлөөлөл 2.2 Төслийн нөлөөллийг бууруулах арилгах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ	
3	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний гүйцэтгэл 3.1 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний гүйцэтгэл 3.1.1 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний хэрэгжилт 3.1.2 Орчны тохижилт цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт 3.1.3 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт 3.1.4 Химийн бодис болон осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт 3.1.5 БОМТ-г хэрэгжүүлэх удирдлага, зохион байгуулалтын төлөвлөвлөгөөний гүйцэтгэл 3.1.6 БОМТ-ний хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх ажлын гүйцэтгэл 3.2 Байгаль орчны хяналт шинжилгээ	

Нэг. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1 Төслийн ерөнхий мэдээлэл:

Төслийн нэр:	Хүнсний ногооны нөөш, Газар шим үйлдвэр
Төсөл хэрэгжүүлэгч:	"Газар шим үйлдвэр" ХК
Улсын бүртгэлийн дугаар:	9011110110
Регистрийн дугаар:	2577127
Холбоо барих утас:	99112827
Газар эзэмших эрхийн гэрчилгээний дугаар:	000013035 000087406
Газрын зориулалт:	Аж ахуй, үйлдвэрлэл
Эзэмшил газрын хэмжээ:	1.3 га
Төслийн байршил:	Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 20-р хороо, үйлдвэрийн бүс, "ДЦС-4" ТӨХК-ийн баруун хойд талд
Төслийн зорилго:	- MNS 5075:2001 стандартын шаардлага хангасан нөөшилсөн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэн, хүнсний салбарт үндэсний бренд бүтээгдэхүүнийг бий болгох - Хүнсний аюулгүй байдлын менежментийн тогтолцоо-Хүнсний сүлжээний аливаа байгууллагад тавих шаардлага ISO 22000, Чанарын Менежментийн тогтолцоо ISO 9001 стандартыг байнга хангаж ажиллах - ISO17025 стандартыг нэвтрүүлж итгэмжлэгдэх - ISO 14001 стандартыг хангах
Төслийн ач холбогдол:	- Дотоодын хэрэглэгчдийн консервантгүй бүтээгдэхүүний хэрэгцээг тодорхой хувиар хангах - Ажлын байр нэмэгдүүлэх - Орон нутгийн болон улсын төсөвт тодорхой орлогыг нэмэгдүүлэх
Үйл ажиллагааны чиглэл, код:	- Жимс, хүнсний ногоо нөөшилсөн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл - Ундааны үйлдвэрлэл - Дотоод хяналтын лаборатори - Органик хүлэмжийн аж ахуй
Төслийн хүчин чадал:	Жилдээ 56 нэр төрлийн 6-7.0 сая ширхэг орчим нөөшилсөн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэнэ.
Ажиллах хүчин:	211 ажилтан
Дулаан хангамж:	Технологийн уурыг ДЦС-4
Уур:	
Цахилгаан хангамж:	Улаанбаатар УБЦТС ТӨХК
Ус хангамж:	Төвийн шугамд холбогдсон. Мөн гүний худагтай.
Хатуу хог хаягдал:	БГД-ийн ТҮК-тэй гэрээтэй.

Зураг 1. Үйлдвэрийн байршил

Үйлдвэрийн бүтэц зохион байгуулалт:

“Газар шим үйлдвэр” ХК нь ундааны үйлдвэр, нөөшилсөн бүтээгдхүүний үйлдвэр, лаборатори, түүхий эд, материалын болон бэлэн бүтээгдхүүний агуулах, оффис, 14 машины гараж гэсэн үндсэн хэсгүүдтэй.

Зураг 2. Үйлдвэрийн гадна талын харагдах байдал

Зураг 3. Оффис

Зураг 4. Түүхий эд, бэлэн бүтээгдхүүний агуулах

Зураг 5. Харуулын байр

Зураг 6. Гараж

Зураг 7. Ногоон байгууламж

1.2. Ус хэрэглээ

Үйлдвэрийн усны хэрэглээг өөрийн эзэмшлийн гүний худаг болон төвийн шугамаас хангах гэрээтэй. Компанийн 2020 оны бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн хэмжээг үндэслэн, БОНХАЖСайдын 2015 оны А/301 тушаалаар батлагдсан аргачлалын дагуу усны хэрэглээг тооцож компанийн баталгаажсан тоолуурын заалттай харьцуулав.

Унд, ахуйн хэрэглээ: Үйлдвэрт үндсэн 211 хүн жилийн 333 хоног, шинэ ногооны ургац хураалтын үеэр нэмэлтээр 150 хүн 70 хоног ажиллах ба хоногт нийт 72.2 м³, жилд 16.2 мян.м³ усыг ажилчдын унд ахуйн хэрэгцээнд ашиглах тооцоотой.

Бусад хэрэглээ: Үйлдвэрийн технологийн хэрэгцээнд жилд 67.0 мян.м³, бусад буюу мод бут, зүлэг усалгаанд жилд 104.6м³ ус, компаний хэмжээнд жилд нийт 83.3 мян.м³ цэвэр ус ашиглах тооцоотой.

Хүснэгт 1. Ажилчдын унд ахуйн усны хэрэглээ

Хугацаа	Хоногт хэрэглэх усны хэмжээ, л	Ажиллах хоног	Ажиллах хүчин, хүн	Усны хэрэглээ, м ³
Үндсэн				
1 хоног	200	1	211	42.2
1 жил		333		14052.6
5 жил		1665		70263.0
Шинэ ногооны ургац хураалтын үеэр нэмэлтээр				
1 хоног	200	1	150	30.0
1 жил		70		2100.0
5 жил		350		10500.0

БОНХАЖСайдын 2015 оны А/301 тушаалын 12 дугаар хавсралт, "Орон сууц, нийтийн байр, гэр хорооллын усны норм"-оор тооцов.

Хүснэгт 2. 2020 оны үйлдвэрлэлийн хэмжээгээр ус ашиглалтын тооцоо

Үйлдвэр	Бүтээгдэхүүний нэр, хэмжих нэгж	Хүнсний салбарын усны норм, м ³	Үйлдвэрлэлийн хэмжээ, мян.ш	Ус ашиглалт, м ³
Жимс, ногооны үйлдвэр	1000ш 0.75л шилэнд жимсний компот	7.1	756.2	5369.0
	1000ш 0.75л шилэнд хүнсний ногоо	9.6	6201.0	59530.0
Ундааны үйлдвэр	1000л ундаа Артишок ундаа 280мл	12.5	605.1ш/169.4л	2117.5
Нийт			7562.3	67017.2

БОНХАЖСайдын 2015 оны А/301 тушаалын 3 дугаар хавсралт, "Хүнсний салбарын усны норм"-оор тооцов.

Хүснэгт 3. Зүлэг усалгааны усны тооцоо

Усалгааны төрөл	Хугацаа	Усалтын норм, л	Услах хоног, удаа	Услах талбай	Ус хэрэглээ, м ³
Цэцэрлэг, зүлэг ногоо услах	1 хоног	4	1	345 м ²	1.38
	1 сар		8		11.0
	1 жил (5-10 сард)		48		66.24
	5 жил		240		331.2
Суулгац усалгаа	1 хоног	40	1	20 ш мод1,38	0.8
	1 сар		8		6.4
	1 жил (5-10 сард)		48		38.4
	5 жил		240		192.0

БОНХАЖСайдын 2015 оны А/301 тушаалын 13 дугаар хавсралт, "Зүлэгжүүлэлт, зам талбайн усалгааны усны норм"-оор тооцов.

Хүснэгт 4. Үйлдвэрийн нийт усны хэрэглээ

Хугацаа	Ажилчдын унд ахуй	Үйлдвэрийн ус ашиглалт	Зүлэг усалгаа	Суулгац усалгаа	Нийт ус хэрэглээ, м ³
1 хоног	72.2	183.6	1.4	0.8	258.0
1 жил	16152.6	67017.2	66.2	38.4	83273.7
5 жил	80763.0	335083.3	331.2	192.0	416368.7

БОНХАЖСайдын 2015 оны А/301 тушаал "Чэгж бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, ажил гүйцэтгэх, үйлчилгээ үзүүлэхэд зарцуулах усны норм"-оор тооцсон дүнтэй компанийн усны тоолуурын заалтыг харьцуулсан тооцоогоор нормын дагуу 83.3 мян.м³ ус ашиглах байснаас 2020 оны тоолуурын заалтаар нийт 76.0 мян.м³ ашигласан нь 7.2 мян.м³ ус хэмнэсэн буюу нормоос 1.1 дахин бага ус ашигласан байна.

Хүснэгт 5. Хүнсний салбарын усны нормыг "ГБТ трейдинг" ХХК-ийн усны хэрэглээтэй харьцуулсан харьцуулалт

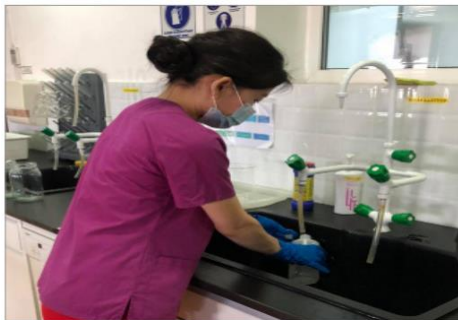
Хугацаа	Компаний усны тоолуураар баталгаажсан 2020 оны ус ашиглалтын хэмжээ, м ³	А/301 Хүнсний салбарын усны нормоор тооцсон нийт ус ашиглалт, м ³	Зөрүү ус хэмнэлт, м ³
1 хоног	208.3	258.0	49.7
1 жил	76030	83273.7	7243.7
5 жил	380150	416368.7	36218.7

1.3.Орчны хяналт, шинжилгээ

а. Усны чанар, шинжилгээ

I. Шугамын усны ерөнхий шинжилгээ

Лабораторийн цэвэрлэгээ, оффисын ажилчдын унд ахуйн хэрэглээнд ашиглах шугамын уснаас 2021 оны 04 сарын 27-ны өдөр дээж авч "НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ" ХХК-ний лабораторид шинжлүүлэв. Тус компани нь хэрэглээний хаягдал усыг "Ус сувгийн удирдах газар"-тай байгуулан гэрээний дагуу төвлөрсөн шугам сүлжээнд нийлүүлдэг.

Зураг 8. Усны шинжилгээний дээж авч буй байдал

Хүснэгт 6. Усны химийн шинжилгээний дүн

Анион	MNS 0900:2018	1 дм ³ -д байгаа			Катион	MNS 0900:2018	1 дм ³ -д байгаа		
		мг	мг-экв	% мг-экв/л			мг	мг-экв	% мг-экв/л
CO ₃ ²⁻	-	0.0	0.0	0.0	Na ⁺	-	19.8	0.86	17.60
HCO ₃ ⁻	-	184.00	3.02	61.67	K ⁺	-			
Cl ⁻	350.0	47.00	1.33	27.11	Ca ⁺⁺	100.0	61.0	3.04	62.22
SO ₄ ²⁻	500.0	21.00	0.44	8.94	Mg ⁺⁺	30.0	12.00	0.99	20.18
NO ₃ ⁻	50.0	6.90	0.11	2.28			92.8	4.89	100
Дүн	-	258.9	4.89	100		-			

Хүснэгт 7. Усны физик шинж чанар

Усны эх үүсвэр	НСO ₃ -ийн хагасыг хассан анион, катионуудын нийлбэр. Мг/л	Анион, катионуудын нийлбэр. Мг/л	Физик үзүүлэлтүүд									
			Ерөнхий хатуулаг, мг-экв	pH	Цахилгаан дамжуулах чанар ds/m	TDS, ppm	Хуурай үлдэгдэл, ppm	Өнгө, град	Үнэр, балл	Амт, балл	Бултгар, мг/л	Тунгалаг
Шугам	259.7	351.7	4.03	7.00	0.508	302	248	үгүй	0	0	үгүй	+

Шугамын усны шинжилгээний дүнгээр гидрокарбонатын анги, кальцийн бүлэг, 2-р төрлийн, цэнгэг буюу дунд зэрэг эрдэжилттэй, бага хатуулагтай ус байна. Шинжилсэн үндсэн үзүүлэлтүүд нь "Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2018" стандартын шаардлага хангаж байна.

II. Худгийн усны чанар, шинжилгээ

Худгийн усны шинжилгээг 2021 оны 10 дугаар сарын 19-ний өдөр "Нарт шуун консалтинг" ХХК-ний хөрсний итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлэв.

Зураг 9. Гүний худаг

Хүснэгт 8. Усны химийн шинжилгээний дүн

Анион	MNS 0900:2018	1 дм ³ -д байгаа			Катион	MNS 0900:2018	1 дм ³ -д байгаа		
		мг	мг-экв	% мг-экв/л			мг	мг-экв	% мг-экв/л
CO ₃ ⁻	-	0.0	0.0	0.0	Na ⁺	-	13.00	0.57	12.34
HCO ₃ ⁻	-	144.0	2.36	51.52	K ⁺	-			
Cl ⁻	350.0	40.00	1.13	24.63	Ca ⁺⁺	100.0	64.00	3.19	69.70
SO ₄ ⁻	500.0	51.00	1.06	23.18	Mg ⁺⁺	30.0	10.00	0.82	17.96
NO ₃ ⁻	50.0	1.90	0.03	0.67	Дүн	-	87.0	4.58	100
Дүн	-	236.9	4.58	100					

Хүснэгт 9. Усны физик шинж чанар

Усны эх үүсвэр	НСО ₃ -ийн хагасыг хассан анион, катионуудын нийлбэр. Мг/л	Анион, катионуудын нийлбэр. Мг/л	Физик үзүүлэлтүүд									
			Ерөнхий хатуулаг, мг-экв	рН	Цахилгаан дамжуулах чанар ds/m	TDS, ppm	Хуурай үлдэгдэл, ppm	Өнгө, град	Үнэр, балл	Амт, балл	Бултгар, мг/л	Тунгалаг
Худаг	251.8	323.8	4.01	6.51	0.567	292	214	үгүй	0	0	үгүй	+

Хүснэгт 10. Усны эрүүл ахуйн шинжлгээний дүн

Усны эх үүсвэр	Нянгийн тоо	Гэдэсний савханцрын титр (E.coli)	Анаэробын (Cl.perfringens)
Худгийн ус	3	Илрээгүй	Илрээгүй

Худгийн усны шинжилгээний дүнгээр химийн бүрэлдэхүүнээрээ гидрокарбонатын анги, кальцийн бүлэг, 1-р төрлийн, цэнгэг буюу дунд зэрэг эрдэсжилттэй, бага хатуулагтай ус байна. Шинжилсэн үндсэн үзүүлэлтүүд нь "Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2018" стандартын шаардлага хангаж байна.

III. төвлөрсөн шугамын усны шинжилгээ.

Төвлөрсөн шугамын усны шинжилгээг 2021 оны 03 дугаар сарын 17-ны өдөр дээж "Монгол-ус" ТӨҮГ-ын Усны хяналтын төв лабораторид шинжлүүлсэн байна. Шинжилгээний дүнг дараах хүснэгтээр харуулав.

Хүснэгт 11. Дээжний тэмдэглэл

Шинжилгээний тодорхойлолт	Цэвэр усны хими	Цэвэр усны микробиологи
Дээжний дугаар	№226	
Дээжний хаяг, байршил	УБ хот, БГД, 20 дугаар хороо, Үйлдвэрийн баруун бүс	
Уст цэгийн төрөл	Төвлөрсөн шугам	
Дээжний хэмжээ	1.5л	0.5л
Дээж хүлээн авсан огноо	2021.03.17	
Шинжилсэн огноо	2021.03.17-0.3.23	
Техникийн шаардлага	MNS 0900:2018	

Хүснэгт 12. Төвлөрсөн шугамын усны микробиологийн шинжилгээний дүн

№	Шинжилсэн үзүүлэлт, хэмжих нэгж	Шинжилгээний аргын стандарт	ЗДХ	Үр дүн
1	Нийт нянгийн тоо	MNS ISO 6222:1998	<100	90
2	Гэдэсний бүлгийн савханцар, халуунд тэсвэртэй гэдэсний бүлгийн савханцар	MNS ISO 9308-2:1998	Илрэхгүй	Илрэхгүй
3	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч бичил биетэн-Salmonella, Shigella	MNS 6240:03	Илрэхгүй	Илрэхгүй
4	Сульфид задлагч агааргүйтэн-CI. perfringens	MNS 6461-1:1999	Илрэхгүй	Илрэхгүй
5	Псевдомонас аерогиноза	MNS 6546:2015	Илрэхгүй	Илрэхгүй

Хүснэгт 13. Төвлөрсөн шугамын усны химийн шинжилгээний дүн

№	Үзүүлэлт	Шинжилгээний аргын стандарт	ЗДХ	Үр дүн
1	pH-Усны орчин	MNS ISO 10523:2001	6.5-8.5	6.71
2	Цахилгаан дамжуулах чадвар, мСм/см	MNS ISO 7888:1999	<1.0	0.64
3	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л	MNS ISO 6059:2005	<7.0	5.6
4	Кальци, (Ca ²⁺) мг/л	MNS 1097:1970	<100.0	80.96
5	Магни, (Mg ²⁺) мг/л	MNS 1097:1970	<30.0	18.97
6	Карбонат, (CO ₃ ⁻) мг/л	MNS 9963-1:2005	-	0.00
7	Хлорид, (Cl ⁻) мг/л	MNS ISO 9297:2005	<350.0	39.70
8	Гидрокарбонат, (HCO ₃ ⁻) мг/л	MNS ISO 9963-1:2005	-	170.80
9	Нитрит, (NO ₂ ⁻) мг/л	MNS ISO 4431:2005	<1.0	0.007
10	Нитрат, (NO ₃ ⁻) мг/л	MNS ISO 7890-3:2001	<50.0	14.73
11	Төмөр (Fe ³⁺) мг/л	MNS 4430:2005	<0.3	0.34
12	Сульфат, (SO ₄ ²⁻) мг/л	MNS 6271:2011	<500	85.53
13	Хуурай үлдэгдэл, мг/л	MNS 4423:1997	<1000.0	423.00
14	Натри+Кали, (Na ⁺ , Ka ⁺) мг/л	MNS 1097:1970	<200	7.82
15	Аммони, (NH ₄ ⁺) мг/л	MNS 1097:1970	<1.5	0.52

Шинжилгээний дүнгээр химийн найрлагын хувьд стандартын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс хэтрээгүй үзүүлэлттэй байна.

IV. Шүүсэн усны шинжилгээ

Шүүсэн усны шинжилгээг 2021 оны 03 дугаар сарын 17-ны өдөр дээж авч "Монгол- ус" ТӨҮГ-ын Усны хяналтын төв лабораторид шинжлүүлсэн байна. Шинжилгээний дүнг дараах хүснэгтээр харуулав.

Хүснэгт 14. Дээжний тэмдэглэл

Шинжилгээний тодорхойлолт	Цэвэр усны хими	Цэвэр усны микробиологи
Дээжний дугаар	№225	
Дээжний хаяг, байршил	УБ хот, БГД, 20 дугаар хороо, Үйлдвэрийн баруун бүс	
Уст цэгийн төрөл	Шүүсэн ус	
Дээжний хэмжээ	5.0л	0.5л
Дээж хүлээн авсан огноо	2021.03.17	
Шинжилсэн огноо	2021.03.17-0.3.23	
Техникийн шаардлага	MNS 0900:2018	

Хүснэгт 15. Шүүсэн усны микробиологийн шинжилгээний дүн

№	Шинжилсэн үзүүлэлт, хэмжих нэгж	Шинжилгээний аргын стандарт	ЗДХ	Үр дүн
1	Нийт нянгийн тоо	MNS ISO 6222:1998	< 100	0
2	Гэдэсний бүлгийн савханцар, халуунд тэсвэртэй гэдэсний бүлгийн савханцар	MNS ISO 9308-2:1998	Илрэхгүй	Илрэхгүй
3	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч бичил биетэн-Salmonella, Shigella	MNS 6240:03	Илрэхгүй	Илрэхгүй
4	Сульфид задлагч агааргүйтэн-Cl.perfri- gens	MNS 6461-1:1999	Илрэхгүй	Илрэхгүй
5	Псевдомонас аерогиноза	MNS 6546:2015	Илрэхгүй	Илрэхгүй

Хүснэгт 16. Шүүсэн усны химийн шинжилгээний дүн

№	Үзүүлэлт	Шинжилгээний аргын стандарт	ЗДХ	Үр дүн
1	pH-Усны орчин	MNS ISO 10523:2001	6.5-8.5	6.93
2	Цахилгаан дамжуулах чадвар, мСм/см	MNS ISO 7888:1999	<1.0	0.64
3	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л	MNS ISO 6059:2005	<7.0	5.12
4	Кальци, (Ca ²⁺) мг/л	MNS 1097:1970	<100.0	81.36
5	Магни, (Mg ²⁺) мг/л	MNS 1097:1970	<30.0	12.89
6	Карбонат, (CO ₃ ⁻) мг/л	MNS 9963-1:2005	-	0.00
7	Хлорид, (Cl ⁻) мг/л	MNS ISO 9297:2005	<350.0	41.83
8	Гидрокарбонат, (HCO ₃ ⁻) мг/л	MNS ISO 9963-1:2005	-	152.50
9	Нитрит, (NO ₂ ⁻) мг/л	MNS ISO 4431:2005	<1.0	0.00
10	Нитрат, (NO ₃ ⁻) мг/л	MNS ISO 7890-3:2001	<50.0	18.75
11	Төмөр (Fe ³⁺) мг/л	MNS 4430:2005	<0.3	0.05
12	Сульфат, (SO ₄ ²⁻) мг/л	MNS 6271:2011	<500	75.53
13	Хуурай үлдэгдэл, мг/л	MNS 4423:1997	<1000.0	447.00
14	Натри+Кали, (Na ⁺ , K ⁺) мг/л	MNS 1097:1970	<200	9.89
15	Аммони, (NH ₄ ⁺) мг/л	MNS 1097:1970	<1.5	0.49

Шүүсэн усны шинжилгээний дүнгээр химийн найрлага төдийлөн өөрчлөлтгүй, зарим үзүүлэлт бага зэрэг буурч, стандартын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс хэтрээгүй хэвийн үзүүлэлттэй гарсан байна.

V. Ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал усны шинжилгээний дүн

Ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал усны шинжилгээг 2020 оны 10 дугаар сарын 05-ны өдөр "Ус сувгийн удирдах газар"-ын "Усны лаборатори"-д шинжлүүлсэн шинжилгээний дүнг дараах хүснэгтээр харуулав.

Хүснэгт 17. Дээжний тэмдэглэл

Шинжилгээний тодорхойлолт	Ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал ус
Дээжний дугаар	Б-1426
Дээжний хаяг, байршил	УБ хот, БГД, 20 дугаар хороо, Үйлдвэрийн баруун бүс
Протоколын дугаар	132
Дээжний хэмжээ	1.5л
Шинжилсэн огноо	2020.09.30-10.05
Техникийн шаардлага	MNS 6561:2015

Хүснэгт 18. Хаягдал усны химийн шинжилгээний дүн

Шинжилгээний аргын стандарт	Шинжилсэн үзүүлэлт	Нэгж	MNS 6561:2015 ЗДХ	Б-1426
MNS ISO 10523:2001	Усны орчин pH	-	6.0-9.0	6.68
MNS ISO 7888:1999	Цахилгаан дамжуулах чанар	uS/cm	-	613
MNS ISO 5815-1:2015	Биохимийн хэрэгцээт	мгО ₂ /л	400	127.5
MNS ISO 5815-2:2015	хүчилтөрөгч			
MNS ISO 11923:2001	Умбуур бодис (жинлэгдэх)	мг/л	400	9

MNS 1097:1970	Аммони	м [^] Н ₄ Д	15	4.85
MNS ISO 6060:2001	Химийн хэрэгцээт хүчил	мгО ₂ /л	800	1245
MNS ISO 6777:2001	Нитрит	мгNO ₂ /л	-	0.137
MNS ISO 7890-3:2001	Нитрат	мгNO ₃ /л	-	17.56
MNS ISO 9297:2005	Хлорид	мг/л	1000	29.29
MNS ISO 9963-1:2005	Холимог шүлтлэг	ммоль/л	-	0
MNS ISO 9963-1:2005	Нийт шүлтлэг	ммоль/л	-	2.31
MNS ISO 6878:2001	Ортофосфат	мгPO ₄ -P/л	-	0.27
СХА-СА3-21	Сульфат	мг/л	700	135.8

Хаягдал усны шинжилгээний дүнгээр Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч (XXX)-ийн хэмжээ "Ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага" MNS 6561:2015 стандартын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс 1.5 дахин хэтэрсэн үзүүлэлттэй гарсан.

б. Хөрсний чанар, шинжилгээ

Судалгааны ажлын хүрээнд нэгж талбарын хөрсний бохирдол, доройтлыг тодорхойлох зорилгоор эзэмшил газрын 1 цэгээс хүнд металлын дээж авч "НАРТ ШУҮН КОНСАЛТИНГ" ХХК-ний Хөрсний итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлэв.

Зураг 10. Хөрсний дээж авч буй байдал

Хүснэгт 19. Хөрсний дээж авсан тэмдэглэл

Дээжний дугаар	Дээж №1
Сорьц авсан гүн	0~10см
Хөрсний өнгө	Цайвар хүрэн
Сорьц авсан цэг	Үйлдвэрийн хойд талбайгаас
Сорьц авсан цэгийн солбицол	47.899316° 106.795029°
Дээжний төрөл	Хүнд металл

Хүснэгт 20. Хөрсний хүнд металлын үзүүлэлтүүд

Дээж авсан газар	Дээж авсан гүн, см	Хүнд металлын агууламж					
		Cr	Pb	Cd	Zn	Cu	Ni
Дээж 1	0-20	59.1	18.2	0.0	24.5	25.3	14.0
MNS 5850:2019	Элсэрхэг хөрс	60	50	1	100	60	60
	Шавранцар хөрс	100	70	1.5	150	80	100
	Шаварлаг хөрс	150	100	3	300	100	150

Хөрсөн дэх хүнд металлын агууламж "MNS 5850:2019" стандартын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс хэтрээгүй байна.

в. Агаарын чанар, шинжилгээ

2021 оны 08 дугаар сарын 25-ны өдөр үйлдвэрийн гадна агаарын чанар, физик бохирдол болон савлагаа, шил угаах хэсэгт дуу чимээ тодорхойлохоор ЦУОШГ-ын төв лаборатори дараах аргачлалын дагуу хэмжилт хийсэн болно.

Зураг 11. Хэмжилт хийж буй байдал
А. Орчны агаар, Б. Дуу чимээ

Хүснэгт 21. Агаарын чанарын хэмжилтийн дүн

№	Сорьц авсан цэг	SO ₂ , мг/м ³	NO ₂ , мг/м ³	Нийт тоосны агууламж, мг/м ³	Дуу чимээ (ДБА)
1	Үйлдвэрийн гадна талбай	0.013	0.072	0.148	56
	"Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага" MNS 4585:2016	0.450	0.200	0.500	60
2	Савлагааны хэсэг	-	-	-	86
3	Шилний хэсэг	-	-	-	90
	"Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэнд, Шуугианы норм, Аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага" MNS 5002:2000				85

Шинжилгээний үр дүнг "Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага" MNS 4585:2016 стандарттай харьцуулахад үйлдвэр, түүний орчмын агаар дахь SO₂, NO₂, нийт тоосны агууламж зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс хэтрээгүй хэвийн, харин дуу чимээний үзүүлэлт өндөр байна. Мөн савлагаа, шил угаах хэсгийн дуу чимээний шинжилгээний дүнг "Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэнд, Шуугианы норм, Аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага" MNS 5002:2000 стандарттай харьцуулахад хүлцэх хэмжээнээс 1 дахин хэтэрсэн байна.

1.4. Хог хаягдал

Аюултай хог хаягдал:

Үйлдвэрт ашиглагддаг химийн бодисын сав баглаа боодол, хуванцар савнаас 380 кг, шуудайны хаягдал 15 кг гарах тооцоотой. Лабораторийн хэмжээнд маш бага бодис хэрэглэгддэг тул гарах шил савны хаягдлыг дотоодын импортлогч аж ахуйн нэгжүүдэд буцаан нийлүүлдэг.

Энгийн ахуйн хог хаягдал: Төслийн үйл ажиллагаанаас үйлдвэр, түүхий эд болон бэлэн бүтээгдэхүүний агуулах, лаборатори, оффис болон ажилчдын ахуйн хэрэглээнээс жилд

дунджаар нийт 15-20 орчим төрлийн 320 тн хог хаягдал үүсдэг. Хог хаягдлыг эх үүсвэрээс нь ангилан доорх хүснэгтэд харуулав.

Зураг 12. Үйлдвэрээс гарах хог хаягдлууд

Зураг 13. Гадна хогийн сав

Хүснэгт 22. Жилд гарах нийт хог хаягдлын хэмжээ

Ангилал	Хог хаягдлын код	Хог хаягдлын төрөл	Хэмжээ, кг	Тайлбар
Хатуу, тн	15 01 01	Цаас, картонон сав баглаа боодол	27374.85	Баянгол Шинэ Өргөө ОНӨААТҮГ гэрээний дагуу зайлуулна
	15 01 07	Шилэн сав	28271	
	15 01 05	Гялгар уут	3300	
	15 01 03	Модон сав баглаа боодол /Поддон, торх/	114504	Дахин ашиглана
	15 01 02	Хуванцар сав баглаа боодол	2513.42	Хоёрдогч түүхий эд авах цэг
	15 01 06	Холимог сав баглаа боодлын хаягдал/шуудай/	24800	Хогийн уут зориулалтаар дахин ашиглах
	02 01 01	Цэвэрлэгээний лаг шаар	4500	-
	02 03 02	Нөөшлөгч бодисын хаягдал	13500	Хаягдал болон акталсан бүтээгдэхүүн худалдан авах гэрээний дагуу
	02 03 01	Угаах, цэвэрлэх, хальслах, тунгаах, ялгахад үүсэх хаягдал		
	20 01 04	Хаягдал маск, бээлий	3066.9	-
	15 01 04	Металл сав баглаа боодол /бочки, таг/	220	Хаягдал төмөр авдаг түүхий эдийн цэгт тушаах
	16 01 14	Төмрийн хаягдал	2500	
	20 03 01	Ахуйн холимог хог хаягдал	90 000	<Баянгол Шинэ Өргөө> ОНӨААТҮГ гэрээний дагуу зайлуулна.
Хортой/Аюултай	15 01 09*	Химийн бодисын сав баглаа боодлын хаягдал - хуванцар сав - шуудай	380 кг 15 кг	Эко-лабораторид нийлүүлэх (Лабораторийн шил сав) «Түмэн эгшиг» ХХК-тай гэрээ байгуулж нийлүүлнэ.
Шингэн, м ³	Б-0702	Хаягдал ус	47.9 мян.м ³	Ус сувгийн удирдах газартай гэрээний дагуу төв цэвэрлэх байгууламжид нийлүүдэг.
	Ө-1002			
Нийт				314.9-320 тн (хатуу) 47.9-50.0 мян.м ³ (шингэн)

Үйлдвэрээс гарч буй ахуйн хатуу хог хаягдлыг харъяа дүүргийн буюу “Баянгол Шинэ Өргөө” ОНӨААТҮГ Нийтлэг үйлчилгээний албанд нийлүүлдэг.

Хог хаягдлын менежментийн хүрээнд аль болох байгальд шууд булшлах, хаях биш дахин боловсруулах үйлдвэрүүдтэй хамтран ажиллах, хаягдлын хэмжээг бууруулах арга хэмжээ авч ажилладаг бөгөөд хог хаягдлын 90%-ийг дахин ашигладаг. Ногооны хальс, үлдэгдлийг амьтны тэжээлд, картон цаасан хайрцаг болон төмрийн хаягдлуудыг дахин

боловсруулах иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагуудад гэрээ байгуулан нийлүүлдэг (Иргэн, ААН-үүдтэй хийсэн гэрээг хавсаргав).

Хоёр. Төслийн гол ба болзошгүй сөрөг нөлөөлөл, үнэлгээ

2.1 Төслийн гол сөрөг нөлөөлөл

Төслийн гол болон болзошгүй сөрөг нөлөөлөл, байгаль орчны хяналт-шинжилгээ, үйл ажиллагааны явцад технологийн үе шатуудтай холбоотой үүсч болзошгүй сөрөг нөлөөллүүдийг дараах байдлаар тодорхойлов.

Хүснэгт 23. Сөрөг нөлөөлөл

Агаар	- Тээврийн хэрэгслээс ялгарах бохирдуулагч бодисууд - Төслийн үйл ажиллагааны ачааллаас шалтгаалан жилд 11.2 тн органик бус тоос (CO, NO₂, SO₂) ялгарах тооцоотой. - Хог хаягдлын цэгээс үүсэх үнэрийн бохирдол - Тээврийн хэрэгслийн хөдөлгөөн ихтэй, салхи шуурга ихтэй үед тоосжилт үүсэх
Хөрс	- Ажилчдын ахуйн хатуу хог хаягдал, бохир ус хөрсөн дээр ил задгай хаях асгах буюу хадгалвал хөрс бохирдуулах эх үүсвэр болно. - Зориулалтын зам талбайд тээврийн хэрэгсэл байрлуулаагүй, замбараагүй автомашины хөдөлгөөнөөс хөрс талхлагдах, хүнд металаар бохирдуулна.
Ургамал	- Төслийн үйл ажиллагааны үед хатуу хог хаягдлыг хөрсөн дээр ил задгай хаях, эвдэрсэн газрыг сэргээн хөрсжүүлэх ажлыг орхигдуулах зэрэг үйл ажиллагаа нь хөрсийг бохирдуулж ургамлын бүтцийг өөрчлөн доройтуулах, улмаар ургац хомсдох нөхцөл болно. Тухайн орчны хөрс үйл ажиллагааны улмаас бохирдохын хирээр ургамлан нөмрөгт тодорхой хэмжээгээр өөрчлөлт гарах бөгөөд үүнтэй уялдан ургамал идэшт мэрэгч амьтдын амьдрах орчин доройтож, идэш тэжээлийн хомсдол үүсч болзошгүй.
Ус	Төслийн талбайд явуулах аливаа үйл ажиллагаа ургамлын бүрхэвчийг доройтуулж, хөрсийг дагтаршуулах, элэгдүүлэх, эвдлэх зэргээс болж үерийн урсацын коэффициентийг ихэсгэнэ. Энэ нь үерийн урсацыг нэмэгдүүлэх эрсдэлтэй бөгөөд үйлдвэрийн талбай усанд автах, ус тогтох гэх мэт болзошгүй сөрөг нөлөөтэй. Төслийн үйл ажиллагаанаас тухайн нутгийн газрын доорх усанд дараах сөрөг нөлөөллийг үзүүлнэ. Үүнд: - Цэнгэг усны нөөцийг ашиглах; - Газрын доорх уст давхаргууд болон тухайн орчин дахь булгуудын гидравлик холбоо алдагдаж газрын доорх усны нөөцийн хомсдол үүсч болзошгүй; - Хог хаягдал, химийн бодис, шатах, тослох материал, бохир усны алдагдал, нэвчилтээс бага гүний уст үеүд бохирдож болзошгүй. Төслийн байршил нь Туул голоос 2 км, голын энгийн хамгаалалтын бүсээс 1.4 км, онцгой хамгаалалтын бүсээс 1.8 км зайд орших бөгөөд БОНХАЖС, БХБС-ын хамтарсан 2015 оны А-230/127 дугаар тушаал, Усан сан бүхий газар, Усны эх үүсвэрийн онцгой болон, энгийн хамгаалалтын, эрүүл ахуйн бүсийн дэглэмийг мөрдөх журамтай зөрчилдөхгүй.

2.2. Төслийн гол сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

Хүснэгт 24. Сөрөг нөлөөллийг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ

№	Арга хэмжээний чиглэл	Зөвлөмж	Үр дүн
1	Усны менежментийг саижруулах чиглэлээр	Хаягдал усны дүгнэлтийг тухайн жилийн эхний улиралд багтаан гаргуулах	Усны тухай, Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн хэрэгжилт хангагдана.
		Улирал бүр 2-оос доошгүй удаа хаягдал усны холимог сорьц авч, зөвхөн байгаль орчны итгэмжпэгдсэн лабораториор шинжилгээ хийлгэж хариу дүнг улирал бүрийн сүүлийн сарын 15-ны өдрийн дотор Усны газарт хүргүүлж байх	-Хаягдал усыг цэвэрлэж, эргүүлэн үйлдвэр, үйлчилгээнд ашигласан бол дахин ашигласан хэмжээгээр,
		"Хаягдал уснаас дээжпэлт хийх удирдамж" MNS ISO 5667-10:2001 стандартад заасны дагуу хаягдал уснаас 2 цагийн завсарлагатайгаар 24 цагийн дотор холимог дээж авах гар эсвэл автомат ажиллагаатай төхөөрөмжтэй байна.	- Хаягдал усыг усны чанар стандартын хэмжээнд хүртэл цэвэрлэсэн хэмжээгээр,
		MNS 6561:2015 стандартын дагуу Үйлдвэрлэлийн хаягдал усны найрлага дахь бохирдуулах бодисын агууламж зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс хэтэрсэн тохиолдолд зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээний шаардлагад нийцтэл цэвэрлэсний дараа хаягдал усыг ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлнэ.	-Хаягдал усыг цэвэрлэх байгууламж ашиглан хаягдал усны стандартын түвшинд хүртэл цэвэрлэж байгаа нь тогтоогдсон бол цэвэрлэх байгууламж суурилуулан ашигласан өдрөөс эхлэн гурван жилийн хугацаагаар төлбөрөөс чөлөөлнө.
		Мөн дээрх журмын 3.2.8-д заасны дагуу хаягдал усыг цэвэрлэн эргүүлэн ашиглах замаар усны нөөцийг 50%- иас дээш хэмнэж, дахин ашиглах боломж бүрдүүлсэн байх (Үйлдвэрийн хүчин чадалд тохирсон бохир ус цэвэрлэх байгууламжтай болох)	Усны нөөцийг хэмнэнэ.
2	Агаарын чанар, озон- уур амьсгалын чиглэлээр	Үйлдвэрт болон оффист R-134A, CO ₂ бодистой хөргөлт , агааржуулалтын тоног төхөөрөмж сонгох	Эдгээр бодисууд нь озон задлах чадвар (ОЗЧ) болон дэлхийн дулааралд нөлөөлөх чадвар (ДДНЧ) багатай.
		Тээврийн хэрэгслийн янданд шүүлтүүр тавих, төслийн үйл ажиллагаанд ашиглах машины техникийн оношлогоо, тохиргоо, үйлчилгээг тогтмол хийж, ашиглалтын нөхцлийг сайжруулах замаар агаарын бохирдлыг багасгах арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх шаардлагатай	Автомашинны дутуу шаталтаас үүдэлтэй агаарын бохирдлоос сэргийлэх
		Үйлдвэрийн хашаанд болон замын дагуух хэсэгт мод тарих	Замын дагуух тоосжилтоос сэргийлэх

3	Хөрсний бохирдлыг бууруулах чиглэлээр	Нийслэлийн ЗД-ын 2013 оны А/623-д захирамжийн дагуу эзэмшил талбайн 20 %-тай тэнцэхүйц хэмжээтэй газарт ногоон байгууламж бий болгох	Ногоон байгууламж нэмэгдүүлэх замаар хөрсний элэгдэл, эвдрэлийг бууруулах
		Ургамалжуулсан талбайг арчлах, хамгаалах, жил бүр нөхөн тарилт хийх, намар цэнэг услагааг тогтмол хийж занших	
		Өөрийн эзэмшил, ашиглалтад байгаа болон орчны 50м хүртлэх нийтийн эзэмшлийн зам талбай, ногоон байгууламжид холбогдох стандартууд (MNS 5914:2008, MNS 6260:2011, MNS 5342:2007)-ын дагуу тохижилт арчилгаа хийж, ногоон байгууламжийн хэмжээг нэмэгдүүлэх	
		Эх үүсвэрээс гарах ахуйн хог хаягдлыг болон химийн бодисын сав, баглаа боодлыг ил задгай хаяхгүйгээр зохих журмын дагуу зайлуулах	
		Тайлангийн 9 дүгээр бүлэг БОМТ-нд тусгагдсан ажлуудыг хэрэгжүүлэх	
4	Хог хаягдлын менежментийг сайжруулах чиглэлээр	Хог хаягдлын тухай хуулийн 8.1.9а-д заасны дагуу Аюултай хог хаягдлыг үүсгэгч, тээвэрлэх, цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагаа эрхлэгч бүртгүүлж, бүртгэлийн дугаар авсан байх - Хуулийн 23.6-д зааснаар Аюултай хог хаягдал үүсгэгч нь хуулийн 8.1.4-т заасан тусгай зөвшөөрөлтэй ААНБ-д шилжүүлэхэд хуулийн 8.1.7а- д заасан маягтын дагуу дагалдах бичгийг бүрдүүлэх - Мөн хуульд зааснаар зориулалтын саванд хийж, мөн сав нэг бүр дээр "Аюултай хог хаягдал" гэсэн бичиглэлтэй стандартаар тогтоосон тэмдэг, тэмдэглэгээтэй байх ба ил харагдахуйц газар тухайн хаягдлын нэр, хуримтлуулж эхэлсэн хугацааг тэмдэглэх - Хуулийн 23.4-т зааснаар Аюултай хог хаягдлын үүссэн болон хуримтлагдсан хэмжээг нэр төрлөөр нь бүртгэх	
5	Эрчим хүч, энергийн менежментийг сайжруулах чиглэлээр	- Эрчим хүч их хэрэглэдэг хэсгүүдэд тоолуур суурилуулж хэрэглээг хянах Албан ажлын байрны гэрэлтүүлгийг үйлдвэрийн хэсгээс салгаж шаардлагагүй хэсгүүдийн гэрлийг унтраадаг байх, - Мэдрэгчтэй гэрэлтүүлэг суурилуулах, - Гэрэлтүүлгийг LED болгох, - Агааржуулалтын төхөөрөмжийг цагийн механизмтай болгох - Уур, дулааны бүх шугам хоолойг дулаан тусгаарлагч материалаар бүрэх	Цахилгаан зарцуулалт багатай тоног төхөөрөмжүүдийг сонгон ашигласнаар эрчим хүч болон зардал бууруулах үр дүнтэй.

6	Нийгэмд чиглэсэн үйл ажиллагаа	Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хийгдэх ажлыг 20-р хорооны үйл ажиллагаанд чиглүүлэх, дэмжих, хамтран ажиллах	Компанийн хөгжилд чухал нөлөө үзүүлнэ.
7	Барилга, байгууламжийн бүтээцийг сайжруулах чиглэлээр	- УБ хотын нарны гийгүүлэл, нарны цацраг нь барилга байгууламжид "хүрэлцээтэй" бүс нутаг тул нарны эрчим хүчийг барилгад ашиглах, - Байгалийн гэрэлтүүлэг болон LED чийдэн ашиглах, - Барилгын дулаан алдагдал хамгийн бага байх хийцтэй, - Бүрэн автоматжуулалт бүхий цахилгааны систем суурилуулах	УИХ-ын 2014.06.13-ны өдрийн №43 дугаар тогтоол "Ногоон хөгжлийн бодлого"-ын дагуу - Барилгын дулаан алдагдлын бууралтын хувь 20%-иас дээш байна. - Сэргээгдэх эрчим хүчний эзлэх хувь 20%-иас дээш байна.
8	Эрсдэл, аюулгүй ажиллагааны чиглэлээр	-Химийн бодисын агуулахыг стандартад нийцүүлэн тохижуулах, - Ажиллагсдыг эрүүл мэндийн үзлэг шинжилгээ, химийн бодисын аюулгүй ажиллагаа, хөдөлмөр хамгааллын сургалтанд хамруулж, хувцас хэрэглэлээр хангаж өмсөж хэвшүүлэх - Үйлдвэрийн орчимд аянга цахилгаантай өдрийн тоо жилд дунджаар 21.1 байдаг тул суурилуулсан аянга цахилгааны газардуулга, зайлуулагчийн бүрэн бүтэн байдалд тогтмол хяналт тавих, -Үерийн далан, шуудуутай байх	- Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодис, бүтээгдэхүүний агуулах. Ерөнхий шаардлага. MNS 6458:2014-г хангана. -Хүний эрүүл мэнд, өмч хөрөнгөнд учрах эрсдлээс сэргийлнэ. - Их хэмжээний усархаг аадар борооны улмаас үйлдвэрийн хашаа, агуулах, хогийн цэг, уурын зуух усанд автахаас сэргийлнэ.
9	Ажилчдын эрүүл мэндийг хамгаалах чиглэлээр хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	- Ажлын байрны агаарын чанарт хяналт тавьж, стандартын ЗДА-аас давсан тохиолдолд бууруулах, хэвийн болгох арга хэмжээ авах, дуу чимээ шуугиан ихтэй нөхцөлд ажиллаж буй ажилчдад сонсголын эрхтэн хамгаалах хэрэгслийг хэрэглүүлж хэвшүүлэх; - Дуу шуугиан ихтэй нөхцөлд ажиллаж буй ажилчдад жилд нэг удаа сонсголын бичлэг хийлгэж байх, зогсоогоор ажиллаж байгаа ажилчдад жилд нэг удаа хөлийн судасны бичлэг хийлгэж байх, химийн бодистой ажиллаж буй ажилчдыг хамгаалах хэрэгслээ бүрэн хэрэглэж буй эсэхэд ХАБЭА-нд инженер хяналт тавьж байх; - Бүх ажилчдад аливаа болзошгүй аваар ослын үед анхны тусламж үзүүлэх сургалт зааварчилгааг өгөх, анхны тусламжийн эм тариа, багаж хэрэгслийг бэлэн байлгах;	Хүний эрүүл мэнд, өмч хөрөнгөнд учрах эрсдлээс сэргийлнэ. Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Химийн хорт болон аюултай бодис, бүтээгдэхүүний агуулах. Ерөнхий шаардлага. MNS 6458:2014-г хангана.

Гурав. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН 2023 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГҮЙЦЭТГЭЛ

Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө (БОМТ)-г төслийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд үзүүлж болзошгүй сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах гол зорилгыг баримталж төлөвлөсөн. Үүнд:

-Байгаль орчны бүрэлдэхүүн хэсгүүд болон хүний эрүүл мэнд, нийгэм эдийн засагт үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл, эрсдлээс урьдчилан сэргийлэх, сөрөг нөлөөллийг бууруулахад зайлшгүй хэрэгжүүлэх арга хэмжээг төлөвлөх,

Төслийн үйл ажиллагаанаас агаар, хөрс, усан орчин болон ажлын байрны нөхцөлд хэрхэн нөлөөлж байгаа талаар хяналт шинжилгээ явуулах арга хэмжээг төлөвлөх.

"Хүнсний ногооны нөөш, Газар шим үйлдвэр" төслийн 2022 оны БОМТ-г БОАЖ-ийн сайдын 2019 оны А-618 тоот тушаалаар батлагдсан "Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам"-ыг баримтлан боловсруулсан бөгөөд төслийн үйл ажиллагааны онцлог, байршил зэргээс шалтгаалан БОМТ-нд нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээ, нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ, дүйцүүлэн хамгаалалх арга хэмжээ, түүх соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө зэрэг ажлууд хийгдэхгүй болно.

БОМТ-нд сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ (7), орчны тохижилт цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө (2), химийн бодис болон осол эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө (9), хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө (3), удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө (10), БОМТ-ний хэрэгжилтийг оролцогч, сонирхогч талуудад тайлагнах хуваарь (3) болон орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр (3)-ийн нийт 37 ажил багтсан бөгөөд төслийн 2023 оны менежментийн төлөвлөгөөний ажилд нийт 74,35 сая төгрөг зарцуулахаар төлөвлөсөн.

Хүснэгт 25. 2022 оны БОМТ-ний зардал, сая.төг

№	Менежментийн төлөвлөгөө	Хийгдэх ажлын тоо	Гүйцэтгэл	Төсөв	Төсөвийн гүйцэтгэл
1	Сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	7	6	17,95	9,24
2	Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө	2	2	0,8	0,55
3	Химийн бодис болон осол эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө	9	9	45,5	32,64
4	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	3	3	6,5	104,1
5	Удирдлага зохион байгуулалтын менежментийн төлөвлөгөө	10	10	2,7	1,75
6	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах	3	3	0,3	0,2
7	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	3	3	0,596	0,27
Нийт		37	36	74,35	148,75
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ			97,2 %		199,7 %

3.1.1 Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

№	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Төлөвлөсөн зардал сая төг	Төлөвлөгөөний		
			Гүйцэтгэл ба үр дүн	Зардал /сая төг/	
Хөрс орчин					
1	Эзэмшил ашиглалтад байгаа болон орчны 50м хүртлэх нийтийн эзэмшлийн зам талбайд тохижилт, арчилгаа хийх	0.8	Компанийн эзэмшлийн бүх зам талбай битүү бетонон хучилттай. Харин орчны 50 м -т хамаарах 40 м.кв талбайд шинэсний 10 суулгац тарьж, мөн цэвэрлэгээ, арчилгаа, үйлчилгээг хариуцан ажиллаж байна.		0,45

2	Үйлдвэрийн эзэмшил талбай дотор ил задгай хог хаягдал үүсгэхгүй байх	-	Үйлдвэрийн эзэмшил талбайд - хогийн савыг хангалттай байрлуулсан. - цэвэрлэгээг хариуцсан ажилтантай	-
3	Хатуу хог болон аюултай хог хаягдлыг ил задгай хаяхгүй байх	-	- хогийг ангилан ялгаж хаядаг - салхинд хийсэн, тарах эрсдэлтэй хогийг тусгай битүү саванд хаядаг.	-

Агаар орчин

4	Тээврийн хэрэгслийн янданд шүүлтүүр тавих	0.2	Компанийн нэр дээр бүртгэл бүхий 26 авто тээврийн хэрэгслүүдээс 16 буюу 61,5%-нь яндангийн шүүлтүүрээр тоноглогдсон байна. Агаарын бохирдлын татварт 106850 төгрөг зарцуулсан байна.	0,1
5	Компанийн нийт авто тээврийн хэрэгслийг тогтмол улсын үзлэг, оношлогоонд хамруулж байх	0.7	2023 оны 11 сарын байдлаар 24 автомашин улсын үзлэг, оношлогоонд хамрагдаж 8687119 төгрөг зарцуулсан байна. Хүснэгт 1. Авто тээврийн хэрэгслийг улсын үзлэг шинжилгээнд хамруулсан мэдээний нэгтгэл	8,69

Усан орчин

6	Пастеризаторт ашиглаж байгаа технологийн хаягдал усыг шал болон Хүнстэй харьцахгүй гадаргуугийн цэвэрлэгээнд ашиглах шугам хоолой тавих, тоолууртай болгох.	6.75	2023 онд компани ХК болж шинэ нэр төрлийн бүтээгдхүүн үйлдвэрлэх зорилт тавьсан байгаатай холбогдуулан хаягдал усыг цэвэрлэгээнд ашиглах шугам хоолойг тавих ажил 2024 оны 4-р сар хүртэл хойшлогдсон байгаа бөгөөд уг хоолойг ашиглалтанд оруулсанаар Хаягдал усны 45 %-ийг дахин ашиглаж, нийт хэрэглээний 15 %-ийг хэмнэнэ.	*
7	Усны хэрэглээнд хянах зорилгоор тавьсан тоолуурын бүртгэл хөтөлж хяналт тавих.	-	Усны хэрэглээнд хяналт тавих зорилгоор тоноглолуудын бүрэн бүтэн байдлын үзлэгийг тогтмол хугацаанд хийж мэдрэгчүүд болон крантнуудыг хэвийн ажиллагааг ханган ажиллаж байна. Мөн тоолуурын заалтыг тогтмол хянаж ажиллаж байна.	-

Цахилгаан пастеризатор				Ус төвийн			Ус худаг			Ус контор								
Огноо	Бүртгэсэн	Ээлж	1 өндөржүүлэн бүтээгдэхүүн	Эхний заалт	Бичигт	Зөрүүл	Эхний заалт	Бичигт	Зөрүүл	Эхний заалт	Бичигт	Зөрүүл	Эхний заалт	Бичигт	Зөрүүл	Вакум самал	Талгар	Амг гаргал
223	9/5/2023	Б.Чулуунбаатар	A	Өргөст хэмх	3241.01	3246.86	5.85	6148	6244	96	7889	8029	140	723	729	6	586015	790910
224	9/6/2023	Д.Самдан	A	Өргөст хэмх	3246.86	3253.04	6.18	6244	6328	84	8029	8194	165	729	735	6	592177	792466
225	9/7/2023	Д.Самдан	A	Өргөст хэмх	3253.04	3257.21	4.17	6328	6400	72	8194	8292	98	735	743	8	600752	794340
226	9/8/2023	Г.Чинбалр	A	Өргөст хэмх	3257.21	3261.14	3.93	6400	6444	44	8292	8381	89	743	749	6	603308	795032
227	9/9/2023	Д.Самдан	A	Өөг салаг	3261.14	3264.81	3.67	6444	6499	55	8381	8474	93	749	756	7	606006	795627
228	9/10/2023	А.Балжинням	A	Өөг салаг	3264.81	3267.57	2.76	6499	6563	64	8474	8514	40	756	761	5	607881	795937
229	9/11/2023	Б.Чулуунбаатар	A	Өөг салаг	3267.57	3270.58	3.01	6563	6633	70	8514	8585	71	761	765	4	613711	796718
230	9/12/2023	Г.Чинбалр	A	Өргөст хэмх	3270.58	3274.43	3.85	6633	6688	55	8585	8631	46	765	773	8	617150	797314
231	9/13/2023	Б.Чулуунбаатар	A	Өргөст хэмх	3274.43	3278.25	3.82	6688	6733	45	8631	8803	172	773	778	5	621053	799219
232	9/14/2023	А.Балжинням	A	Өргөст хэмх	3278.25	3281.52	3.27	6733	6784	51	8803	8889	86	778	783	5	627315	799536
233	9/15/2023	Д.Самдан	A	Өөг салаг	3281.52	3284.88	3.36	6784	6830	46	8889	8975	86	783	789	6	630096	801349
234	9/16/2023	Д.Самдан	A	Өөг салаг	3284.88	3288.86	3.98	6830	6884	54	8975	9088	113	789	795	6	630096	803365
235	9/18/2023	Б.Чулуунбаатар	A	Өөг салаг	3288.86	3291.48	2.62	6884	6920	36	9088	9170	82	795	798	3	630096	804081
236	9/19/2023	А.Балжинням	A	Өөг салаг	3291.48	3295.43	3.95	6920	6970	50	9170	9285	115	798	806	8	630096	804546
237	9/20/2023	Г.Чинбалр	A	Өөг салаг	3295.43	3299.31	-6.12	6970	7013	43	9285	9374	89	806	812	6	630096	805659
238	9/21/2023	Б.Чулуунбаатар	A	Өөг салаг	3299.31	3302.46	13.15	7013	7043	30	9374	9485	111	812	818	6	630096	806411
239	9/22/2023	Б.Чулуунбаатар	A	Өөг салаг	3302.46	3305.83	3.37	7043	7062	19	9485	9573	88	818	824	6	630096	807131
240	9/23/2023	Г.Чинбалр	B	Алаг салаг	3305.83	3309.15	3.32	7062	7096	34	9573	9662	89	824	828	4	630096	807131
241	9/24/2023	Г.Чинбалр	B	Алаг салаг	3309.15	3312.31	3.16	7096	7133	37	9662	9756	94	828	831	3	630093	808028
242	9/25/2023	Б.Чулуунбаатар	A	Алаг салаг	3312.31	3315.87	3.56	7133	7171	38	9756	9853	97	831	834	3	630093	808922
243	9/26/2023	Б.Чулуунбаатар	A	Алаг салаг	3315.87	3318.79	2.92	7171	7215	44	9853	9935	82	834	840	6	630096	810087
244	9/27/2023	Г.Чинбалр	B	Алаг салаг	3318.79	3321.83	3.04	7215	7258	43	9935	10025	90	840	854	14	630096	810441
245	9/28/2023	Г.Чинбалр	B	Шилт нукаш луувангийн	3321.83	3324.02	2.19	7258	7295	37	10025	10106	81	854	864	10	630096	810871
246	9/29/2023	Б.Чулуунбаатар	A	Шилт нукаш хулууны	3324.02	3324.94	0.92	7295	7328	33	10106	10173	67	864	872	8	630096	812119
247	9/30/2023	Б.Чулуунбаатар	A	Шилт нукаш хулууны	3324.94	3326.64	1.7	7328	7360	32	10173	10197	24	872	885	13	630096	812778
248	10/1/2023	Г.Чинбалр	B	Шилт нукаш хашны	3326.64	3328.45	1.81	7360	7396	36	10197	10212	15	885	894	9	630096	813119
249	10/2/2023	Г.Чинбалр	B	Үхрийн нүд	3328.45	3331.12	2.67	7396	7427	31	10212	10268	56	894	902	8	630096	814016
250	10/3/2023	Б.Чулуунбаатар	A	Үхрийн нүд	3331.12	3333.95	2.83	7427	7471	44	10268	10345	77	902	909	7	630096	814018
251	10/4/2023	Д.Самдан	A	Интоорын компог	3333.95	3334.1	0.15	7471	7805	334	10345	10367	22	909	923	14	630096	814018
252	10/5/2023	Д.Самдан	B	Олон жимст	3334.1	3336.91	2.81	7805	7984	179	10367	10454	87	923	924	1	630096	814018
253	10/6/2023	А.Балжинням	B	Өөг салаг	3336.91	3338.97	2.06	7984	8040	56	10454	10534	80	924	939	15	630096	814028
254	10/8/2023	Г.Чинбалр	A	Хүрэн манжин	3338.97	3342.44	3.47	8040	8101	61	10534	10632	98	939	947	8	630096	816043

Нийт дүн

9,24

Хүснэгт 1. Авто тээврийн хэрэгслийг улсын үзлэг, оношлогоонд хамруулсан дүнгийн мэдээ.

Машин		Авто тээврийн хэрэгслийн татвар төлсөн эсэх	Техникийн үзлэг оношилгоонд орсон эсэх	Агаарын бохирдлын татвар төлсөн эсэх	Зам ашигласны төлбөр төлсөн эсэх	Төв замын зөвшөөрөлтэй эсэх		Яндангийн шүүлтүүртэй эсэх	Албан журмын даатгалтай эсэх /жолоочийн харуцлага/	Тээврийн хэрэгслийн даатгалтай эсэх /шинээр 12/1-с/	Нийт		
Дүүрэг	БЗД	3778УЕВ	45,000	-	3,500	41,250	тийм	-	тийм	98,010	315,000	502,760	
		4303УБХ	30,000	-	3,500	40,000	үгүй	-	үгүй	-	-	73,500	
	СХД	СБД	5249УНУ	30,000	70,000	3,500	40,000	тийм	-	тийм	98,010	315,000	556,510
		9313УБЕ	45,000	-	3,500	45,000	үгүй	-	үгүй	98,010	-	191,510	
		9313УНУ	15,000	30,000	1,750	20,000	үгүй	-	тийм	98,010	375,000	539,760	
		БГД	1628УБЭ	45,000	-	7,000	105,000	үгүй	-	тийм	98,010	270,000	525,010
ХУД	3027УАХ	45,000	29,990	3,500	45,000	тийм	-	тийм	98,010	225,000	446,500		
ЧД	7524УБӨ	90,000	30,000	3,500	45,000	үгүй	-	тийм	98,010	225,000	491,510		
Сүлжээ	Баруун	2894УБХ	30,000	30,000	3,500	40,000	үгүй	-	үгүй	98,010	-	201,510	
		7014УБЧ	4,583	-	5,000	50,000	үгүй	-	үгүй	-	270,000	329,583	
	Зүүн	2275УНИ	30,000	46,607	3,500	40,000	тийм	-	үгүй	98,010	270,000	488,117	
Зах	Жижиг	4788УБС	75,000	-	7,500	55,000	тийм	186,000	үгүй	114,750	180,000	618,250	
	Нарангуул	3432УБТ	75,000	30,000	7,500	55,000	тийм	169,500	тийм	114,750	180,000	631,750	
Орон нутаг		4057УБО	75,000	30,000	7,500	50,000	тийм	171,000	тийм	106,920	300,000	740,420	
		5812УБУ	55,000	-	5,000	55,000	үгүй	-	үгүй	-	-	115,000	
		5683УАС	-	-	-	-	үгүй	-	үгүй	-	-	-	
Бусад	Удирдлага	1158УБН	152,064	-	3,500	40,000	тийм	-	тийм	115,830	-	311,394	
		3339УАУ	186,879	-	3,500	63,000	тийм	-	тийм	115,830	-	369,209	
		7677УНК	-	20,000	-	-	тийм	-	тийм	115,830	-	135,830	
	Ажилчид	4822УНК	62,400	-	9,500	60,000	тийм	-	тийм	142,100	-	274,000	
		7609УБИ	63,774	-	-	30,000	үгүй	-	үгүй	-	-	93,774	
		4823УЕК	37,792	-	2,100	20,000	тийм	-	тийм	85,640	-	145,532	
	Татан авалт	3387УАО	16,000	40,000	9,500	-	тийм	-	тийм	179,010	-	244,510	
		3387ГЧ	208,000	-	-	30,000	тийм	-	тийм	-	-	238,000	
		1187УБӨ	-	40,000	9,500	40,000	тийм	-	үгүй	179,010	-	268,510	
		9368АА	231,520	-	-	30,000	тийм	-	тийм	-	-	261,520	
Нийт		1,648,012	396,597	106,850	1,039,250	-	526,500	-	2,151,760	2,925,000	8,793,969		

3.1.2 Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө

№	Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн зорилт	Төлөвлөгөөний	
		Гүйцэтгэл ба үр дүн	Зардал
1	Хөрсөн бүрхэвчийг хамгаалж ногоон байгууламж бий болгох зорилгоор Мод тарих /шинэс-10ш, шар хуайс10ш/ Мандалын цэцэг тарих	Компанийн эзэмшлийн бүх зам талбай битүү бетонон хучилттай боловч орчны 50 м -т хамаарах 40 м.кв талбайд шинэсний 10, компанийн оффисын өмнөх 420 м ² талбай болон хашааны дагуу байрлах 1 м өргөн зурвас талбайд 3 төрлийн цэцэг, моносны 5ш суулгац тарьсан.	0,55
Нийт дүн			0.55

Зураг 1. Компанийн оффисын өмнөх талбайн цэцэрлэгжүүлэлт

3.1.3 Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

Төслийн үйл ажиллагааг хуулийн хүрээнд явуулах үүднээс ахуйн болон үйлдвэрийн гаралтай хатуу, шингэн хог хаягдлыг байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө багатайгаар цуглуулж, ангилан, дахин ашиглах, зайлуулах арга хэмжээнүүдийг төлөвлөн хэрэгжүүлсэн.

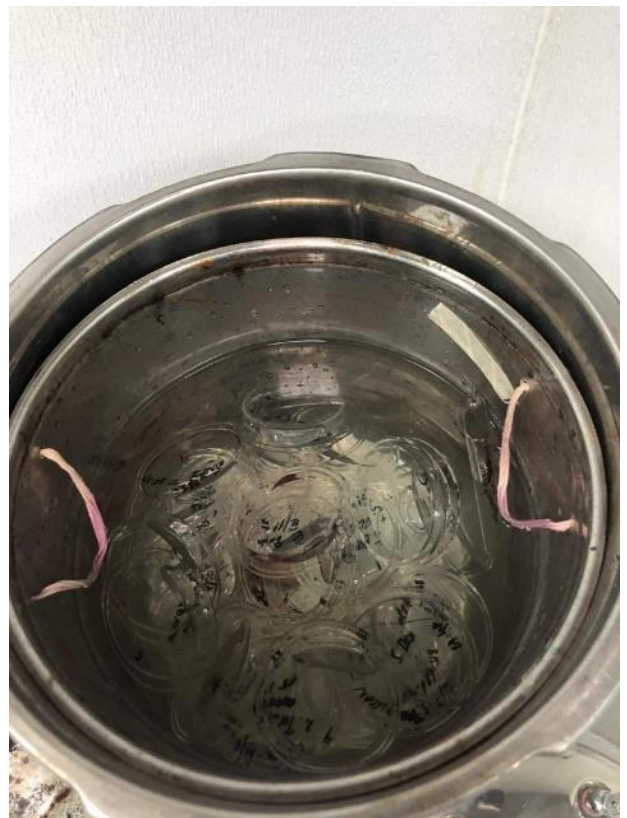
№	Хог хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Нийт зардал, сая.төг	Төлөвлөгөөний	
				Гүйцэтгэл ба үр дүн	Зардал Сая.төг
1	Хатуу хог хаягдал, тн	Ахуйн болон үйлдвэрийн хатуу, шингэн хог хаягдлыг байгаль орчин, хүний эрүүл мэндэд сөрөг нөлөө багатайгаар цуглуулж, ангилан, дахин ашиглах, зайлуулах .	3.5	Хатуу хог хаягдлыг эх үүсвэр дээр нь дараах байдлаар ангилдаг. Үүнд: - Дахин ашиглах боломжгүй хаягдал - 2 дахь ч түүхий эдээр худалдан борлуулах	
				Баянгол дүүргийн Шинэ өргөө ОНӨААТҮГ-тай хог хаягдал тээвэрлэх гэрээг байгуулж хуримтлуулахгүй тухай бүр ачуулдаг. 2023 онд дахин ашиглах боломжгүй хог хаягдлыг ачуулахад 5.5 сая төгрөг зарцуулаад байна. Хавсралт 1. Шинэ өргөө ОНӨААТҮГ-тай байгуулсан хог хаягдал тээвэрлэх гэрээ	5,5
				19 нэр төрлийн хоёр дахь түүхий эд ангилан ялгаж худалдан борлуулж 100,853,200 төгрөгний борлуулалт хийсэн. Хүснэгт2. Хоёрдогч түүхий эдийн борлуулалт	-
2	Шингэн хаягдал, мян.м ³		3.0	Монгол улсын Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Усны газрын 2021,10,25 ны өдрийн 186 дугаартай “Ус ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтээр 83273,36 м.куб ус ашиглах нөөц тогтоогдсон. 2023 усны зарцуулалт 11 сарын 30-ны байдлаар 70352 м.куб болж ус ашигласны төлбөрт 167437971,34 төгрөг үүнээс хаягдал усны төлбөрт 97,911,000 төгрөг төлсөн байна. Хүснэгт 3. Цэвэр ус болон хаягдал усны төлбөр сараар Хавсралт 2. Ус ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлт	97,9
3	Химийн бодисын сав баглаа боодол, тн (аюултай, хортой)		*	-Үйлдвэрийн ариутгал, халдваргүйтгэлд ашигладаг бодисын зарцуулалт болон ДХЛ-т хэрэглэж байгаа урвалж, химийн бодисын зарцуулалтанд тогтмол хяналт тавьж ашигласан аюултай хортой хог хаягдлыг халдваргүйжүүлэлт хийсний дараа тусад нь хадгалж “Түмэн эгшиг” ХХК-тай аюултай хог хаягдал шилжүүлэх гэрээний дагуу 2023.01.18-нд шилжүүлсэн. Хавсралт 3. “Түмэн эгшиг” ХХК-тай аюултай хог хаягдал шилжүүлэх гэрээ Хавсралт 4. Аюултай хог хаягдлын дагалдах баримт Хавсралт 5. Төлбөр төлсөн баримт	0,7
Нийт дүн					104,1

Хүснэгт 2. Хоёрдогч түүхий эдийн борлуулалт

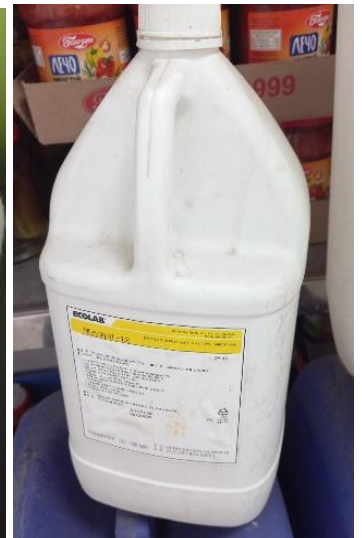
№	Хоёрдогч түүхий эдийн нэр	Мөнгөн дүн /төгрөгөөр/
1	Төмөр пошиг	1201250
2	Зузаан паниар	400000
3	Ногооны хальс	619100
4	Поддон	3923000
5	Поддон 2	225000
6	Пошиг	7585000
7	Савх мод	257800
8	Сахар уут	600800
9	Суурь цаас	1376500
10	Таглаа хайрцаг	1909200
11	Тагны хайрцаг	260800
12	Укусны таггүй сав	9000
13	Томатны гялгар уут	217750
14	Хар торх	64550000
15	Цавууны сав	96000
16	Цэнхэр баллон	55000
17	Цэнхэр пошиг	11475000
18	Цэнхэр сав	65000
19	Чинжүү хайрцаг	6,027,000.00
	Нийт дүн	100,853,200

Хүснэгт 3. Цэвэр ус болон хаягдал усны төлбөр сараар

Огноо	Тоолуурын дугаар	Усм3		Нэг үнэ		Усны төлбөр	нөат	Усны суурь хураамж	Нийт төлбөр
		Цэвэр	Бохир	Цэвэр	Бохир				
2023/01/31	201700273	1,825	1,825	2,070	1,800	7,062,750	706,275	46,783	7,815,808
	1811000180		1,768	2,070	1,800	3,182,400	318,240		3,500,640
2023/02/28	201700273	2,075	2,075	2,070	1,800	8,030,250	803,025	46,783	8,880,058
	1811000180		2,699	2,070	1,800	4,858,200	485,820		5,344,020
2023/03/31	201700273	1,355	1,355	2,070	1,800	5,243,850	524,385	46,783	5,815,018
	1811000180		1,954	2,070	1,800	3,517,200	351,720		3,868,920
2023/04/30	201700273	2,132	2,132	2,070	1,800	8,250,840	825,084	46,783	9,122,707
	1811000180		2,237	2,070	1,800	4,026,600	402,660		4,429,260
2023/05/31	201700273	4,077	4,077	2,070	1,800	15,777,990	1,577,799	46,783	17,402,572
	1811000180		2,762	2,070	1,800	4,971,600	497,160		5,468,760
2023/06/30	201700273	1,591	1,591	2,070	1,800	6,157,170	615,717	46,838	6,819,725
	1811000180		2,534	2,070	1,800	4,561,200	456,120		5,017,320
2023/07/31	201700273	2,600	2,600	2,070	1,800	10,062,000	1,006,200	78,133	11,146,333
	1811000180		2,511	2,070	1,800	4,519,800	451,980		4,971,780
2023/08/31	201700273	1,126	1,126	2,070	1,800	4,357,620	435,762	46,893	4,840,275
	1811000180		1,819	2,070	1,800	3,274,200	327,420		3,601,620
2023/09/30	201700273	4,923	4,923	2,070	1,800	19,052,010	1,905,201	84,037	21,041,248
	1811000180		5,855	2,070	1,800	10,539,000	1,053,900		11,592,900
2023/10/31	201700273	1,658	1,658	2,070	1,800	6,416,460	641,646	46,783	7,104,889
	1811000180		2,251	2,070	1,800	4,051,800	405,180		4,456,980
2023/11/30	2303099546	1,699	1,699	2,070	1,800	6,575,130	657,513	46,783	7,279,426
	2303099546	523	523	2,690	2,250	2,583,620	258,362		2,841,982
	2303099941-14		570	2,690	2,250	1,282,500	128,250		1,410,750
	2303099941-14		1,851	2,070	1,800	3,331,800	333,180		3,664,980
ДҮН		25,584	54,395			151,685,990	15,168,599	583,382	167,437,971

Зураг3. Аюултай, хортой хог хаягдлын халдваргүйжүүлэл

Зураг 4. Химийн сав баглаа боодол

3.1.4.Химийн бодис болон осол эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө

№	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Төсөвт зардал, сая.төг	Төлөвлөгөөний	
				Гүйцэтгэл ба үр дүн	Зардал Сая.төг
1	Ажилчдын эрүүл мэнд, аюулгүй ажиллагаа	Ажиллагсдыг хөдөлмөр хамгааллын хувцас, хэрэгсэлээр хангах	30.0	Жил бүр оны эхэнд Ажлын тусгай хувцас хамгаалах хэрэгсэлээр хангах төсөв гаргаж батлуулдаг. ДХЛ-ын ажилтнууд болон үйлдвэрийн цууны хүчилтэй харьцаж ажилладаг ажилтнуудыг Хувийн хамгаалах хэрэгсэлээр бүрэн хангаж хэрэгжилтэнд хяналт тавин ажилладаг. Олгосон хамгаалах хэрэгслүүд: - Амьсгалын замын эрхтэнийг хамгаалах маск, - Ажлын хувцас, - Хамгаалалтын бээлий - Нүдний шил Зураг 5. Хувийн хамгаалах хэрэгсэл олгосон бүртгэл	24,35
		Ажиллагсдыг эрүүл мэндийн хугацаат үзлэг, шинжилгээнд хамруулах	14,4	Нийт ажиллагсдыг эрүүл мэндийн хугацаат үзлэгт хамруулах ажлын хүрээнд БГД-ийн эрүүл мэндийн 7-р төвтэй гэрээ байгуулж хамтран ажиллаж байна. Жил бүр ЭМ-ийн үзлэгт хамруулахаас гадна 2 жил тутамд 1 удаа ЭМ-ийн нарийвчилсан үзлэг шинжилгээнд ажилчдаа хамруулдаг. 2021 онд “Асралт мед” эмнэлэгтэй хамтарч ажилласан бол 2023 онд Бүх ажилчдыг Эрт илрүүлэгт 100% хамруулах зорилгоор цалинтай чөлөө олгож, дүгнэлтээ авч ирж баталгаажуулсан тохиолдолд 30000 төгрөгний урамшуулал олгож байна. Зураг 6. Эрт элрүүлэгт хамрагдсан баримт Хавсралт 6. Эрүүл мэндийн үзлэг шинжилгээнд хамруулах тухай гэрээ.	7,12
		Хөдөлмөр хамгааллын сургалт явуулах	1.8	- 2023 онд Нийт ажилтнуудын сургалтыг “БОХАБЭА ба таны үүрэг оролцоо” сэдвээр 7, 8-р саруудад зохион байгуулж 4 удаагийн сургалтаар 256 хүн хамрагдсан байна. Зураг 7. Сургалтын бүртгэл ба сургалтын явц - ОБЕГ-ын Үндэсний аврах бригадтай хамтран ажиллаж нийт ажилтнуудад Галын аюулгүй байдлын сургалт зохион байгуулсан. Зураг 8. Гал унтраах дадлага сургалтын явцаас	0,82
		Аюулгүй ажиллагааны дотоод журам	Үйл ажиллагааны	Химийн бодисын ууршилт, асгаралтаас үүдэлтэй агаарын бохирдол, үйлдвэрлэлийн ослоос урьдчилан сэргийлэх, осол гарсан үед	-

		боловсруулж мөрдүүлэх	зардлаар	хэрэгжүүлэх арга хэмжээний “Химийн ослоос урьдчилан сэргийлэх, ослын үед ажиллах төлөвлөгөө” гаргаж жил бүр тодотгол хийж ажилладаг. Мөн Аюулгүй ажиллагааны зааврыг химийн бодис бүрээр гаргаж, ажилтнуудын ХАБЭА-н талаар хүлээж ажил үүргийн журмын хэрэгжилтэнд ХАБЭА-н 3 шатны хяналтыг тогтмол зохион байгуулж ажилладаг.	
2	Химийн бодисын эрсдэл	Химийн бодистой харьцаж буй ажилчдад химийн бодисын хор аюул, аюулгүй ажиллагааны талаарх сургалт	0,3	- “Химийн бодисын хэрэглээ ба аюулгүй ажиллагаанд тавигдах шаардлага” сэдвээр химийн бодистой харьцаж ажилтнуудад 1 удаа сургалт зохион байгуулж 42 хүн хамрагдсанаас гадна Аюулгүй ажиллагааны зааварчилгааг тогтмол өгдөг. Зураг 9. Сургалтын явц ба зааварчилгааны бүртгэл	0,35
		Химийн бодисыг тээвэрлэх, хадгалах үед сав, баглаа боодлын бүрэн бүтэн байдлыг хянадаг байх, асгарч алдагдсан үед хураан авах, саармагжуулах, хоргүйжүүлэх материал, гал унтраах багаж хэрэгслийг бэлэн байлгах	Дотоод зохион байгуулалтаар	Химийн бодисын хадгалалт, хамгаалалт, хэрэглээнд ДХЛ-ын эрхлэгч болон болон байгууллагын дотоод хяналтын ажилтан 2 ба 3-р шатны хяналтыг улиралд 1-ээс доошгүй удаа тогтмол зохион байгуулдаг. Шаардлагатай газруудад галын булан болон галын хор байршуулсан бөгөөд хяналтын явцад галын хорны ажиллагаанд хяналт тавьж тэмдэглэгээг хийдэг. / Зураг 10. Галын бэлэн байдал/	-
		Эрсдэлд өртсөн тохиолдолд эмнэлгийн анхны тусламж үзүүлэх, ойр орчмын хүн амыг эрүүл мэндийн үзлэг шинжилгээнд хамруулах, өвчлөлийг бүрэн эмчлэх		Ажилтанд химийн бодисонд хордсон, химийн бодисоос үүдэлтэй осолд өртсөн тохиолдолд хэрхэн ажиллах талаар АА-ны зааварт тодорхой тусгаж өгч ажилчдад ажил гүйцэтгэхийн өмнө тогтмол зааварчилгаа өгч баримтжуулж ажилладаг. Мөн химийн бодисонд хордсон үед яаралтай тусламжийн тоноглол болон эмийн санг байнгын бэлэн байдалд байлгадаг. Зураг 11. Эмнэлгийн анхны тусламжийн бэлэн байдал	-
Нийт				32,64	

Ажлын нэр	Элэг	Хүйс	Хөдөлмөр хамгаалтын хувцасны нэр	Олгосон огноо	Норм
У. Эрдэнэшир	Б	Эм	Цоонон хувцас	2023-9-26	
Ц. Цэцэг	Б	Эм	—	—	—
Х. —	А	Х	Усны цутам	—	—
Жавдан жаргал	Б	Эм	Усны цутам	2023-7-31	
Дундговь сүрэг	Б	Эр	Усны цутам	2023-8-5	
Батмөнх	А	Эр	Усны цутам	2023-8-7	
Батцэцэг	У	Эм	Усны цутам	2023-8-7	
Балорцэцэг	О	Эм	Усны цутам	2023-8-7	
Г. Давермаа	А	Эм	Усны цутам	2023-8-9	
Цэцэг	Б	Эр	Цоонон хувцас	2023-8-10	
М. Банданд	А	Эр	Цоонон хувцас	2023-8-10	
Банданд	Б	Эм	Харилцагч	23.8.10	
Анхцэцэг	Б	Эм	Усны цутам	2023-8-10	
О. Отгонбаяр	У	Эм	Усны цутам	—	—
Анхцэцэг	Б	Эм	Усны цутам	2023-8-23	
Анхцэцэг	Б	Эм	Цоонон хувцас	2023-8-23	
Анхцэцэг	Б	Эм	Усны цутам	2023-8-28	
Балорцэцэг	У	Эм	Усны цутам	2023-9-2	
Балорцэцэг	А	Эм	Усны цутам	2023-9-4	
М. Балорцэцэг	У	Эр	Усны цутам	2023-9-14	
Э. Чингэл	Б	Эр	—	—	—
У. Эрдэнэшир	Б	Эм	—	—	2023-9-14
Ариунцэцэг	Э	Эм	—	—	2023-9-15
Солонгоо	У	Эм	—	—	—
Долорцэцэг	А	Эр	Усны цутам	2023-9-19	
Х. Балорцэцэг	—	—	—	—	—
М. Балорцэцэг	—	—	—	—	—
Х. Хайрбаатар	Б	Эр	Усны цутам	2023-9-23	
С. Могой	А	Эм	Усны цутам	2023-9-28	
Р. Намсрай	—	—	—	—	—

№	Ажиллагчийн нэр	Хөдөлмөр хамгааллын хувцасны нэр	Олгосон огноо
1	М. Банданд	Ажлын талбайн хувцас	2023.09.26
2	Ц. Цэцэг	Ажлын талбайн хувцас	2023.11.8
3	С. Балорцэцэг	Ажлын талбайн хувцас	2023.11.4
4	Ойрбаяр	Ажлын талбайн хувцас	2023.11.4
5	М. Банданд	Ажлын талбайн хувцас	2023.11.9
6	Б. Балорцэцэг	Ажлын талбайн хувцас	2023.11.9
7	Д. Балорцэцэг	Ажлын талбайн хувцас	2023.11.9
8	В. Балорцэцэг	Ажлын талбайн хувцас	2023.11.9
9	М. Балорцэцэг	Ажлын талбайн хувцас	2023.11.9
10	У. Балорцэцэг	Ажлын талбайн хувцас	2023.11.11
11	Н. Балорцэцэг	Ажлын талбайн хувцас	2023.11.11
12	У. Балорцэцэг	Ажлын талбайн хувцас	2023.11.11
13	Х. Балорцэцэг	Ажлын талбайн хувцас	2023.11.23

Зураг 5. Хувийн хамгаалах хэрэгслийн олголт ашиглалт

№	Нэр	Эхлэх огноо	Дуусах огноо	Төрөл	Сургалтын байгууллага	Зорилго	Сургалтын агуулга	Төсөв	Анхл... тоо	Төлөв	Үнэлгээ
	Хөдөлмөрийн дотоод журмын - 2022	2023/01/30	2023/01/30	Төлөвлөгөөт сургалт	ЗХНА	Ерөнхий үр чадварын сургалт	Хөдөлмөрийн дотоод сургалтын т...	303,632.00	8	Дууссан	Нээлттэй
	Хөдөлмөрийн дотоод журмын сургалт - 2022	2023/01/31	2023/01/31	Төлөвлөгөөт сургалт	ЗХНА	Ерөнхий үр чадварын сургалт	Хөдөлмөрийн дотоод журмын тат...	257,850.00	27	Дууссан	Нээлттэй
	Хөдөлмөрийн дотоод журмын сургалт	2023/02/07	2023/02/07	Төлөвлөгөөт сургалт	ЗХНА	Ерөнхий үр чадварын сургалт	Хөдөлмөрийн дотоод журмын сург...	76,400.00	8	Дууссан	Нээлттэй
	Хөдөлмөрийн дотоод журмын сургалт	2023/02/08	2023/02/08	Төлөвлөгөөт сургалт	ЗХНА	Ерөнхий үр чадварын сургалт	Хөдөлмөрийн дотоод журмын сург...	210,100.00	22	Дууссан	Нээлттэй
	Үйлдвэрийн албаны сургалт	2023/02/10	2023/02/10	Төлөвлөгөөт сургалт	ҮА	Ерөнхий үр чадварын сургалт	Үйлдвэрийн албаны сургалт	267,400.00	28	Дууссан	Нээлттэй
	Хөдөлмөрийн дотоод журмын сургалт	2023/02/10	2023/02/10	Төлөвлөгөөт сургалт	ЗХНА	Ерөнхий үр чадварын сургалт	Хөдөлмөрийн дотоод журмын сург...	278,600.00	28	Дууссан	Нээлттэй
	Хөдөлмөрийн дотоод журмын сургалт	2023/02/13	2023/02/13	Төлөвлөгөөт сургалт	ЗХНА	Ерөнхий үр чадварын сургалт	Хөдөлмөрийн дотоод журмын сург...	66,850.00	7	Дууссан	Нээлттэй
	ХАБ, Чанарын бодлого, ХАБЭА нэдлэг олгох сургалт	2023/03/29	2023/03/29	Төлөвлөгөөт сургалт	ҮА	Ерөнхий үр чадварын сургалт	ХАБ, Чанарын бодлого, ХАБЭА нэдл...	76,400.00	8	Дууссан	Нээлттэй
	Бргэс хэнх үйлдвэрлэлийн зохицтой дадал	2023/08/03	2023/08/03	Төлөвлөгөөт сургалт	ҮА	Ерөнхий үр чадварын сургалт	Бргэс хэнх үйлдвэрлэлийн зохицтой дадал	238,700.00	26	Дууссан	Нээлттэй
	Бргэс хэнх үйлдвэрлэлийн зохицтой дадал	2023/09/11	2023/09/11	Төлөвлөгөөт сургалт	ҮА	Ерөнхий үр чадварын сургалт	Бргэс хэнх үйлдвэрлэлийн зохицтой дадал	105,050.00	11	Дууссан	Нээлттэй

Зураг 7. Сургалтын бүртгэл ба явцаас

Зураг 8. Гал унтраах дадлага сургалтын явцаас

12						нурахаас сэргийлэх, хий гишгэж, бүдэрч унахаас сэргийлэх, автомашины хөдөлгөөнөөс болгоомжлох Ачааны лифтэнд сууж явахгүй байх	10		
13							11		
14							12		
15							13		
16							14		
17							15		
18	Dambaгорж						16		
19							17		
20							18		
21							19		
22							20		
23							21		
24							22		
25							23		
26							24		

18	Дэлхий мандал				гэмтээхгүй байх, өндөр өрсөн бараа бүтээгдэхүүн нурахаас сэргийлэх, хий гишгэж, бүдэрч унахаас сэргийлэх, автомашины хөдөлгөөнөөс болгоомжлох Ачааны лифтэнд сууж явахгүй байх	17			
19	Дан болго					18			
20	Дэвч бичир					19			
21	Дан зам					20			
22	Цэцэг аюул					21			
23	Албан ахуй					22			
24						23			
25	Баргадөрж Ч.					24			
26	З. Билсүүн					25			
27	Албан ахуй					26			
28	Цэцэг ахуй					27			
29						28			
30						29			

Зураг 9. “Химийн бодисын хэрэглээ ба аюулгүй ажиллагаанд тавигдах шаардлага” Сургалтын явц ба зааварчилгааны бүртгэл

Зураг 10. Галын бэлэн байдал

Зураг 11. Эмнэлгийн анхны тусламжийн бэлэн байдал

“ТБТ Трейдинг” ХХК УНТ-АТХХХХОАЖ

“АЖЛЫН ТУСГАЙ ХУВЦАС, ХУВИЙН ХАМГААЛАХ ХЭРЭГСЛИЙГ ОЛГОХ, АШИГЛАХ ЖУРАМ”
УНТ-АТХХХХОАЖ

АЖЛЫН ТУСГАЙ ХУВЦАС, ХУВИЙН ХАМГААЛАХ ХЭРЭГСЛИЙГ ОЛГОХ, АШИГЛАХ ЖУРАМ					Код: УНТ-АТХХХХОАЖ 2017-08-01
Огноо	Овог нэр	Албан тушаал	Гарин үсэг		
2017-04-20	Ч.Оюунбилэгч	ЧХА-ны дарга			
Хэлэлцсэн:	2017-04-25	Хэлэлцүүлэгт оролцогчид	Чаларын баг		
Хянаж баталсан:	Ц.Тогсоо	Д.Б. Чаларын баг			
Хүчин төгөлдөр мөрдөж эхлэх хугацаа:			2017-08-01		
Биеэцгийг хариуцагч нэр:			ТБТ-трейдинг ХХК-ийн нийт ажлааруул		

Өөрчлөлт хийсэн тухай бүртгэл:					
№	Зүйл заалт, бүлэг, хуульч №:	Нэмэлт өөрчлөлтийн			Хянаж баталсан
		Огноо, тушаал №	Агуулга	Санал оруулсан	

УЛААНБААТАР ХОТ
Хуульч Т.О.О

“ТБТ Трейдинг” ХХК Ерөнхий захирлын 2017 оны 02 дугаар сарын 12-ны өдрийн 2017/08-01 тоот тушаалын дагуу

ХӨДӨЛМӨРИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ ЭРҮҮЛ АХУЙН АЖИЛ ҮҮРГИЙН ТУХАЙ ЖУРАМ

Хамрах хүрээ: “ТБТ ТРЕЙДИНГ” ХХК-ийн Нийт ажлаар
Эхнийг хадгалах: Ерөнхий захирал
Хувийг хадгалах: ЗХНА, ХАБЭА
Хариуцах эзэн: Нийт ажилчинд
Тангшлах: Нийт ажилчинд
Хуудасны тоо: 12 хуудас

Баримт бичгийн өөрчлөлт			
Хувибар 1	Он,сар,өдөр	Тушаалын дугаар	Тайлбар
Өөрчлөлт хийсэн огноо			

2017.02.09

Ажилтнуудын ХАБЭА-н талаар хүтээх үүрэг тодорхой байснаар ХАБЭА-д хүн бүрийн оролцоог хангах, хүн бүр өөрийн хамгийн үнэт өмч амь нас, эрүүл мэндээ сахин хамгаалах, өрөөл бүсэд шаардлага тавихад чиглүүлэх зэргэ талтай юм.

Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн Ажилч үүргийн амжилт

Зураг 12. Аюулгүй ажиллагааны төлөвлөгөө, АА-ны дүрэм журам, зааврууд

3.1.5 Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө

№	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа зардал сая.төг	Төлөвлөгөөний	
			Гүйцэтгэл ба үр дүн	Зардал
Хуулийн хэрэгжилтийг хангуулах				
1	БОМТ-д тусгасан байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлыг тодорхой албан тушаалтанд хариуцуулан	Дотоод зардал	БОХАБЭА асуудал хариуцсан орон тооны ажилтантай бөгөөд БОМТ-д тусгасан байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах дүрмийн дагуу ажилладаг. 2023 онд	-

	үйл ажиллагааг зохион байгуулах, дотоод журам тогтоож мөрдөх		компани нэр болон бүтэц, зохион байгуулалтанд өөрчлөлт орсонтой /ГБТ Трейдинг ХХК -нь “Газар шим үйлдвэр” ХК болсон/ холбогдуулан зохицуулалтын шаардлагад нэмэлт өөрчлөлт орж байгаа болно. /Зураг 12. БОХАБЭА-н асуудлыг зохион байгуулах дүрэм ба бүтэц/	
2	Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохих хугацаанд нь хийж гүйцэтгэх ба биелэлтийг жил бүр дүгнэж, дүнг байгаль орчны хяналтын байгууллагад хүргүүлж байх	-	Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө, орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохих хугацаанд нь хийж гүйцэтгэсэн бөгөөд Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10 дугаар сарын 29 –ний өдрийн А/618 тоот тушаалын хавсралтад заасны дагуу тайланг жил бүр хугацаанд нь тайлагнаж ирсэн.	-
3	Байгаль орчны төлөвлөгөөт аудитыг мэргэжлийн эрх бүхий байгууллагаар хийлгүүлэх	-	2023 онд ХАБЭА ба Нийгмийн харилцааны чиглэлээр ХХААХҮЯ-наас Мэргэжилтэн шалгалт явуулсан бөгөөд БО-ны чиглэлээр аудит албан ёсоор хийгдээгүй.	-
4	Байгаль хамгаалахад дүүргийн иргэдийн оролцоог идэвхжүүлэх, уулзалт зөвлөгөөг жил бүр зохион байгуулах, тэдний санал зөвлөмжийг БОХТ-г хэрэгжүүлэх ажилд тусгах	-	2023 оны өдөр Нийслэлийн Баянгол дүүргийн 20 дугаар хорооны иргэдийн нийтийн хуралд Төслийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний дагуу хийсэн тохижилт үйлчилгээ, их цэвэрлэгээний ажлын талаар тайлан мэдээг хүргүүлсэн бөгөөд 2023 онд хорооны иргэдээс ямар нэгэн санал гомдол ирээгүй болно.	-
5	Экологийн паспорт хөтлөх	Дотоод зардал	Газар шим үйлдвэр ХК-нь 2018 онд шинэ үйлдвэрийн байрыг ашиглалтанд оруулсан бөгөөд үйл ажиллагаанаас гарах хог хаягдалыг хадгалах, зайлуулах, орчны бохирдол бий болгож үүсгэхгүй байх, гал түймэр гарах эрсдэлийг бууруулах, байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийг бууруулах, байгаль орчинд ээлтэй үйлдвэрлэл явуулахад чиглэсэн бодлого барьж ажиллаж ирсэн бөгөөд дараах бүртгэлүүдийг тогтмол бүртгэж хяналт, мониторинг, дүн шинжилгээ хийж тасралтгүй сайжруулах бодлого барьж ажилладаг. Хийгдэж буй бүртгэлүүд. - Химийн бодис, пестицидийн хэрэглээ, хадгалалт хамгаалалт - Эрчим хүчний зарцуулалт - Усны хэрэглээ - Бохир ус - Хог хаягдлын хяналтын бүртгэл	

			- Тээврийн тухай бүртгэл мэдээлэл.	
Ажиллагсадыг чадавхижуулах				
6	Ажилчдыг хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны сургалтанд тогтмол хамруулах, чадавхижуулах	-	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуйн сургалтыг дараах төрлөөр зохион байгуулсан. - Үйлдвэрлэлийн хортой, аюултай хүчин зүйлийн үйлчлэл бүхий болон тэдгээртэй адилтгах эрсдэлтэй ажлын байранд ажиллаж байгаа ажилтны сургалтанд 42 хүн хамрагдсан. - Шинээр ажилд орж байгаа иргэний сургалт 256 хүнд - Нийт ажилтны сургалтыг 4 удаа /Алба тус бүрээр тусдаа/ зохион байгуулж 151 хүнийг хамруулсан. - Үүнээс гадна АА-ны зааварчилгаа мэдээллээр бүрэн хангаж ажилладаг. Зураг 13. АА-ны зааварчилгаа, мэдээлэл	1.2
7	Онцгой байдлын хэлтэстэй хамтран ажиллах гэрээ байгуулж, гэнэтийн осол, эрсдэл, түүнээс хамгаалах талаар сургалт зохион байгуулах	-	ОБЕГ-ын Үндэсний аврах бригадтай хамтран ажилласан ажлын хүрээнд Алба нэгжийн хариуцлагатай ажилтнуудад болон компанийн гамшгаас хамгаалах онцгой байдлын штабын гишүүдийг хамруулсан сургалт, дадлагыг зохион байгуулсан. Зураг8. ОБ-ын үеийн бэлэн байдлын сургалтын явц	-
Бусад				
8	Үйлдвэр ажлын байрны дүгнэлт гаргуулах	-	2024 оны 1-р улиралд шинэ нэр төрлийн бүтээгдхүүн үйлдвэрлэх ажлыг хүрээнд шинээр 6 ажлын нэмэгдэж байгаатай холбоотой Ажлын байрны хөдөлмөрийн нөхцөлийн үнэлгээг 2024 оны 5-р сард хийлгэхээр урьдчилсан байдлаар төлөвлөөд байна.	-
9	Үйлдвэрээс гарах дайвар бүтээгдэхүүний хаягдлыг хувь хүн, албан байгууллагуудад борлуулахдаа тус бүр гэрээ байгуулах	-	2023 онд үйлдвэрээс гарсан дамжлага дундын болон зөөвөр, тээвэрлэлтийн явцад битүүмж алдагдсанаас яангилаан ялгалтаар чанарын шаардлага хангаагүй бүтээгдэхүүнийг акталж малчдад гэрээгээр нийлүүлдэг. Хавсралт 7. Хаягдал болон акталсан бүтээгдхүүн худалдах, худалдан авах гэрээ	-
10	"Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд холбогдох байгууллагуудаас гарч	2.0	Компанийн эзэмшлийн бүх зам талбай битүү бетонон хучилттай. Харин орчны 50 м -т хамаарах 40 м.кв талбайд шинэсний 10 суулгац	0,55

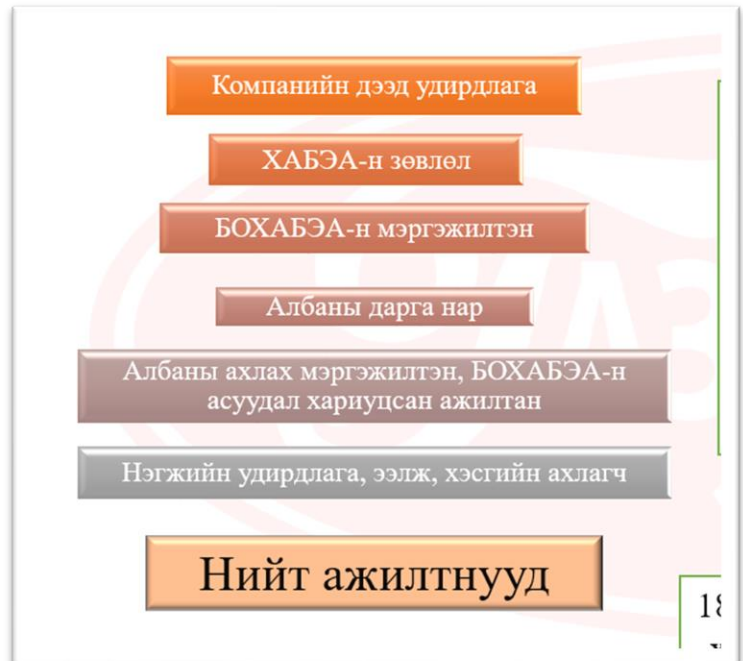
буй шийдвэрүүдийг хэрэгжүүлж ажиллах	тарьж, мөн цэвэрлэгээ, арчилгаа, үйлчилгээг хариуцан ажиллаж байна.	Нийт	1,75

“ГБТ Трейдинг” ХХК ЧУМГ-ХАБЭА-н дүрэм

“ХӨДӨЛМӨРИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ ЭРҮҮЛ АХУЙ, БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ АСУУДЛЫГ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ ДҮРЭМ”
/ЧУМГ-ХАБЭА-н дүрэм/

“ХӨДӨЛМӨРИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДАЛ ЭРҮҮЛ АХУЙ, БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ АСУУДЛЫГ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ ДҮРЭМ”			Код: энг-ХАБЭА-н дүрэм 2018-09-01
Огноо	Огноо нэр	Албан тушаал	Гарын үсэг
Боловсруулсан: 2018-08-20	Ч.Оюунбилэг	ХАБЭА-н албаны дарга	<i>[Signature]</i>
Хэлцсэн: 2018-08-25	Ц.Төгсөө	Дэлгэцхирэл	
Хэлцсэн нэ: Огноо:	Хэлцсэнүүдт өрсөлдөн бүрэлдэхүүн: ажлын хэргэ/		
Хүчин гэрээгээр зарлаж хэргэ хувиар: 2018-09-01			
Биестэйг заруулагч нар: ГБТ Трейдинг ХХК-ийн нийт ажилтнууд			

Өөрсдөт хэвсэг тухай бүртгэл:					
№	Бүлэг, хуудас №	Нэмэлт өөрчлөлтийн		ЧМ-ийн гарын үсэг	Засирлын гарын үсэг
		Агуулга	Шалтгаан		
1	308.2				

Зураг 10. БОХАБЭА-н асуудлыг зохион байгуулах дүрэм ба бүтэц

“ГБТ Трейдинг” ХХК-ийн Дотоод хяналтын лаборатори

Нийн судлалын лабораторид ажиллах аюулгүй ажиллагааны дүрэм

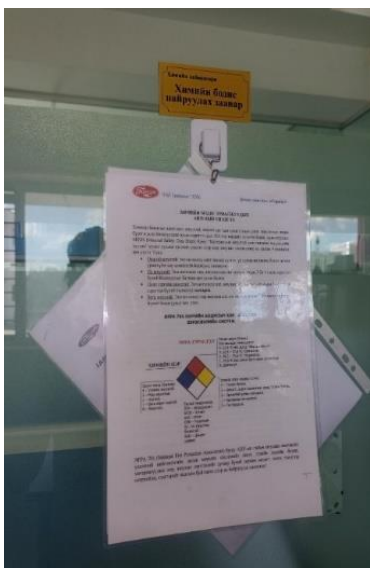
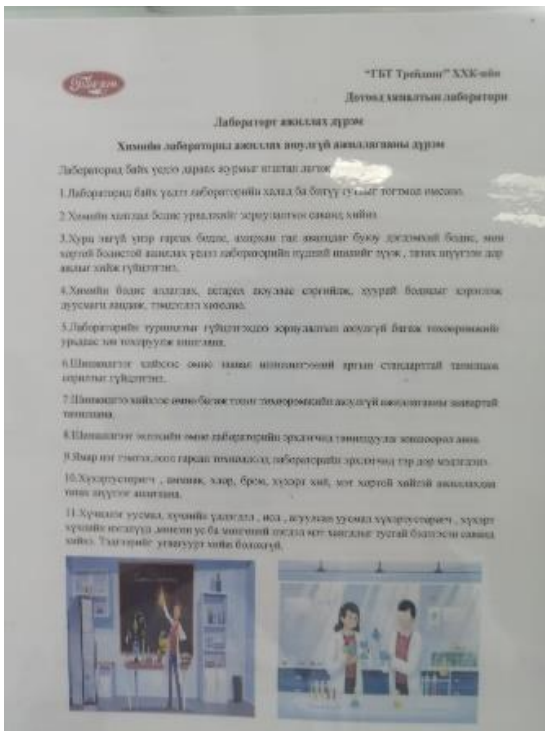
- Лабораторид байх үедээ лабораторийн халд ба битүү гутамь тогтмол өмсөнө.
- Шинжилгээг хийхийн өмнө өрөөг ариутгаж, ариун нөхцөлд стандартын дагуу шинжилгээг үзэн зөв гүйцэтгэнэ.
- Халдвартай материалыг бүрэн халдваргүйбсүүлж устгана.
- Лабораторид шинжилгээг гүйцэтгэхдээ зориулалтын,аюулгүй багаж төхөөрөмжийг урьлаас зөв тохорвоож ашиглана.
- Шинжилгээг хийхээс өмнө заавал шинжилгээний аргын стандарттай тэнцэж сорилыг гүйцэтгэнэ.
- Шинжилгээ хийхээс өмнө багаж тоног төхөөрөмжийн аюулгүй ажиллагааны заавартай танилцана.
- Шинжилгээг эхэлхийн өмнө лабораторийн эрхлэгчид танилдуулж зөвшөөрөл авна.
- Ямар нэг гэмтэл,осол гарсан тохиолдолд лабораторийн эрхлэгчид тэр дор мэдэгдэнэ.
- Шинжилгээ дууссаны дараа хэрэглэсэн багаж төхөөрөмжөө шалтгаанаас салгаж,шил саваа сайтар цэвэрлэн,угааж ариутгана.
- Шинжилгээ дууссаны дараа шинжилгээний үр дүнд тухай бүрд нь лабораторийн эрхлэгчээр хянуулан баталгаажууна.

БАТЛАВ: “ГБТ ТРЕЙДИНГ ХХК” ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ
...../Ч.ОЮУНБИЛЭГ/

ЛАБОРАТОРИЙН ОСОЛ ЭНДЭГДЛИЙН ҮЕД ҮЗҮҮЛЭХ АНХНЫ ТУСЛАМЖ

Осол , эндэгдэл	Анхны тусламж
Шил сав угаахдаа гараа зүсвэл	Шилний жижиг хэсгүүдийг түүж авна. Дараа нь цусыг маргагц – перманганатын 2% -ийн уусмал , эсвэл танины 3 %- ийн уусмалаар норгосон самбай даавуугаар ижн тавина.
Хувцас шатах үед	Зогс , хэвт, өнхөр
Улайгдсан зүйл болон ууранд түлэгдвэл	Түлэгдсэн хэсэгт маргагц хүчлийн калийн ханасан уусмал түрхэнэ. Хэрвээ түлэгдэлт их байвал эмнэлэгт хүргэнэ.
Цахилгаан халаагуурт түлэгдэх	Бага зэрэгт усаар угаагаад дээр нь нунтаг сод асгаж 1 минут орчим байлгаад цэвэрлэж ондоогний шар уураг түрхэж болно.
Хүчтэй хүчилд түлэгдвэл	Түлэгдсэн хэсгийг крантын усаар 15 минут сайн угаасны дараа 2 %- ийн содын уусмалаар угаана. Амьсгалаар хордсон бол цэвэр агаарт гаргаж хүчилтөрөгчөөр амьсгалуулах хэрэгтэй.

Зураг 13. АА-ны зааварчилгаа, сургалтын явц

3.1.6. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг төрийн байгууллага болон оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах хуваарь

№	Мэдээллийн агуулга	БОМТ-г хэлэлцүүлэх оролцогч талууд	Төлөвлөгөөний	
			Гүйцэтгэл	Зардал
1	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн тухай	Иргэд, хорооны ИНХ		-
2	Төслийн үйл ажиллагаа болон байгаль орчныг хамгаалах, сөрөг нөлөөллийг бууруулах чиглэлээр хийгдэж	Шаардлагатай тохиолдолд сонирхогч талууд, байгаль орчны		-

	буй ажил	төрийн бус байгууллага		
3	Төслийн үйл ажиллагаа- наас хүрээлэн буй орчин ажлын байранд үзүүлж буй сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах арга хэмжээ авах, хяналт шинжилгээний дагуу хийсэн ажлыг биелэлтийг тайлагнах	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам	Энэхүү тайланг 2023 оны 12-р сарын 10-ны дотор Нийслэлийн байгаль орчны газарт хүргүүлж, ирэх 2023 оны төлөвлөгөөгөө хуулин дагуу 12-р сардаа багтаан батлуулахаар ажиллаж байна.	0,2
4		Нийслэлийн байгаль орчны газар		-

3.2 Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Хяналт шинжилгээ	Дээж авсан байршил	Давтамж	Шинжилгээний үр дүн	Зардал /мян.төг/
Агаар	"Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага" MNS 4 585:2016			
	Компанийн үйл ажиллагааны онцлогоос хамаарч агаар бохирдуулах үйл ажиллагаа эрхэлдэггүй бөгөөд харин Хүнсний аюулгүй байдлыг шаардлагад нийцүүлэн үйлдвэрийн дотор орчинд агаарын бохирдлын шинжилгээ хийдэг.			
Ажлын байрны дуу чимээ	«Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй, Шуугианы норм, аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага" MNS 5002:2000			
	ХАБЭА-н шаардлагын хүрээнд Сард 1 удаа ажлыг байрны гэрэлтүүлэг, дуу чимээний хэмжилтийг хийдэг.			
Хөрс	"Хөрсний чанар. Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ" MNS 5850:2019			
	Компанийн эзэмшлийн бүх зам талбай битүү бетонон хучилттай.			
Ундны ус	"Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ" MNS 0900:2018			
	Төвлөрсөн шугам болон худгийн уснаас төлөвлөсний дагуу 2 удаа өгөхөөс 1-ийг нь "Номин ЭКО лабораторид өгсөн 2дахыг нь өөрийн үйлдвэрийн дотоод хяналтын лабораторид хийсэн. Хавсралт.9 Цэвэр усны шинжилгээний дүгнэлт			
Хаягдал ус	"Ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага" MNS 6561:2015 /А хавсралт-Үйлдвэрлэл, үйлчилгээнээс гарах хаягдал усанд тодорхойлох үзүүлэлт/			
	Улсын лабораторууд нь төсөл дээр ажиллаж байгаа гэсэн шалтгаанаар шинжилгээ хийхгүй байсан тул НАР ТА лабораторид 1удаа өгсөн. Хавсралт.8 Хаягдал усны шинжилгээний дүгнэлт			

Дүн. 267000

Тайлангийн хавсралтууд.

- Хавсралт 1. Шинэ өргөө ОНӨААТҮГ-тай байгуулсан хог хаягдал тээвэрлэх гэрээ
- Хавсралт 2. Ус ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлт
- Хавсралт 3. Аюултай хог хаягдал шилжүүлэх гэрээ
- Хавсралт 4. Аюултай хог хаягдлын дагалдах баримт
- Хавсралт 5. Төлбөр төлсөн баримт
- Хавсралт 6. Эрүүл мэндийн үзлэг шинжилгээнд хамруулах тухай гэрээ.
- Хавсралт 7. Хаягдал болон акталсан бүтээгдхүүн худалдах, худалдан авах гэрээ
- Хавсралт 8. Хаягдал усны шинжилгээний дүгнэлт
- Хавсралт 9. Цэвэр усны шинжилгээний дүгнэлт
- Хавсралт 10. Үйлдвэрийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хяналтын хуудас

БАТЛАВ

БАЯНГОЛ ШИНЭ ӨРГӨӨ ОНӨААТҮГ
ЗАХИРАЛ Б. МӨНГӨНСҮХ

Б.Т.Т. Драйвер ХХК
/Иргэн, аж ахуйн нэгж/

ХОГ ХАЯГДАЛ ТЭЭВЭРЛЭХ, ХУРААМЖ ТӨВЛӨРҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ

20 *20* оны *03* сарын *14* өдөр

№ *5/173*

Улаанбаатар хот

Нэг. Ерөнхий зүйл

Энэхүү гэрээ нь Монгол улсын Хог хаягдлын тухай хууль, Татварын ерөнхий хууль, Баянгол дүүргийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын Тэргүүлэгчдийн 2013 оны 03 сарын 26-ны өдрийн 30 тоот тогтоолын хэрэгжилтийг хангах, Баянгол дүүргийн нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж буй иргэн, аж ахуйн нэгж, үйлчилгээний газруудаас хог хаягдлын хураамж төвлөрүүлэх, тэдгээрийн үйл ажиллагаанаас бий болсон хог хаягдлыг тээвэрлэхтэй холбогдон гарсан харилцааг зохицуулна.

1.1 Гэрээг:

Нэг талаас: Баянгол шинэ өргөө ОНӨААТҮГ /цаашид тээвэрлэгч гэх/,

Нөгөө талаас: *АОННБГЦО* тоот улсын бүртгэлийн, *2577127*

тоот регистрийн дугаартай, Баянгол дүүргийн *20* - р хорооны нутаг дэвсгэрт

Аюулгүйн гүйцэтгэл чиглэлээр *Драйвер ХХК* нэртэйгээр

үйл ажиллагаа явуулдаг *Б.Т.Т. Драйвер ХХК* /цаашид хураамж

төлөгч гэх/ нар дараах нөхцлөөр харилцан тохиролцож байгуулав.

Хоёр. Хог хаягдал тээвэрлэгчийн эрх, үүрэг

- 2.1 Хог хаягдлын хураамжийн хэмжээг БГД-ийн ИТХТ-ийн **7/04** тоот тогтоолд заасан тарифыг мөрдлөг болгон тогтооно,
- 2.2 Тээвэрлэгч нь гэрээгээр тохиролцсон хуваарийн дагуу хураамж төлөгчийн **АХУЙН** хог хаягдлыг ачиж тээвэрлэнэ,
- 2.3 Тээвэрлэлт саатсанаас хог хаягдал хуримтлагдсан бол графикт зааснаас бусад цагаар нэмэгдэл хүч зохион байгуулан ачуулах арга хэмжээг авна,
- 2.4 Хог хаягдлыг тээвэрлэх тусгай зориулалтын, аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангасан, тээврийн хэрэгсэлтэй байх,
- 2.5 Хураамж төлөгч тогтоосон хугацаанд хураамж төлөөгүй талаарх мэдэгдлийг Татварын хэлтэс, эрх бүхий албан тушаалтнаас ирүүлсэн тохиолдолд хог хаягдал тээвэрлэхийг түдгэлзүүлэх, хураамж төлсний дараа тээвэрлэлтийг хэвийн үргэлжлүүлэх, гарсан хохирлыг нэхэмжлэх эрхтэй,
- 2.6 Хог хаягдлын хураамж төлөхийг шаардах, хураамжийг төвлөрүүлэх,
- 2.7 Гэрээт иргэн, ААНБ барилгын болон хатуу, овортой хог хаягдал тээвэрлүүлэх тохиолдолд хураамжийг урьдчилан төлүүлж тээвэрлэлтийг хийнэ,

- 2.8 Хураамжийг хугацаанд нь төлж барагдуулдаг, 50 метр зай дахь нийтийн эзэмшлийн зам талбайн цэвэрлэгээ, үйлчилгээг байнга хийдэг, бүх нийтийн их цэвэрлэгээнд идэвх санаачилгатай оролцдог, шилдэг тохижилттой аж ахуйн нэгж, иргэд, үйлчилгээний байгууллагуудыг шагнаж урамшуулах, дээд байгууллагад тодорхойлох эрхтэй.
- 2.9 Хууль тогтоомжид заасан бусад эрх үүргийг эдэлнэ.

Гурав. Хураамж төлөгчийн эрх, үүрэг

- 3.1 Өөрийн үйл ажиллагаа, үйлчилгээнээс бий болсон хог хаягдлыг агуулах зориулалтын сав /бункер/-тай байх үүрэгтэй,
- 3.2 Хог хаягдлаа зөвхөн тэгтоосон хог хаягдлын цэг буюу бункерт хаяж тээвэрлүүлэх үүрэгтэй,
- 3.3 Өөрийн талбай /хашаа/-с гадагш 50 метрийн зай дахь нийтийн эзэмшлийн зам талбайн цэвэрлэгээ, үйлчилгээг хариуцах үүрэгтэй бөгөөд цас орж мөс тогтсон мөн бусад байдлаар бохирдсон тохиолдолд тухайн талбайн цэвэрлэгээг байнга хийж гарсан хог хаягдлыг тухайн бүсийг хариуцсан этгээдээр тээвэрлүүлж байна,
- 3.4 Хураамжийг улирлаар тушаахдаа эхний сарын 20-ны өдөрт багтаан, сараар тушаахдаа тухайн сарын 20-ны өдрийн дотор тушаана,
- 3.5 Өөрийн байр, үйлчилгээний газрынхаа барилга байгууламжинд засвар хийх, ачаа бараа буулгах, бусад үйл ажиллагаанаас бий болсон **барилгын болон овортой, хатуу хог хаягдлыг** тухай бүрт нь гэрээн дээрх утасны дугаараар дуудлага өгч буюу **захиалгаар** тээвэрлүүлэх үүрэг хүлээх бөгөөд рейсний төлбөр төлж тээвэрлүүлнэ,
- 3.6 Хог хаягдал агуулах зориулалтын савыг өөрийн хөрөнгөөр шийдвэрлэх бөгөөд иргэд, оршин суугчдын ая тухад нөлөөлөхгүй, машин орж гарахад саад учруулахгүй газар байрлуулж, машин чөлөөтэй орж гарах нөхцлийг хангана,
- 3.7 Хог хаягдлын сав /бункерийн/ орчимд машин тэрэг тавиулсны улмаас хог ачих боломжгүй болж машин буцах, хугацаа алдсан тохиолдолд холбогдон гарах хариуцлагыг хүлээнэ,
- 3.8 Хог хаягдлын хураамжийг гэрээгээр тогтсон хугацаанд төлж байх үүрэгтэй, хугацаанд нь төлөөгүйгээс үүдэн гарсан асуудлын бүхий л хариуцлагыг хүлээх бөгөөд хураамжийг нөхөж төлөх үүрэг хүлээнэ.
- 3.9 Зориулалтын цэгээс бусад газарт хог хаягдал хаяхгүй байх үүрэгтэй,
- 3.10 Хог хаягдлыг ангилан хаях талаар зохих мэдлэгийг ажилтандаа эзэмшүүлж, аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг ханган ажиллах,
- 3.11 Тээвэрлэгчийн доголдолтой үйл ажиллагааны талаарх мэдээллийг хариуцсан албан тушаалтанд тавьж шийдвэрлүүлэх эрхтэй,
- 3.12 Дүүрэг болон бусад байгууллага, албан тушаалтнаас зарласан уралдаан, аянд идэвхтэй оролцож тодорхой үр дүн үзүүлсэн бол шагнал урамшуулал хүртэх эрхтэй,
- 3.13 Холбогдох хууль тогтоомжид заасан бусад эрх үүргийг эдэлнэ.

Дөрөв. Хураамжийн хэмжээ, хураамж төлөлт

- 4.1 Хог хаягдлын хураамжийн хэмжээ нь БГД-ийн ИТХТ-ийн 30 тоот тогтоолд заасны дагуу сарын 2600000, улиралд 7800000, жилд 31200000 төгрөг байна.
- 4.2 Хог хаягдлын хураамжийг сар бүрийн 15-20-ны дотор дүүргийн татварын хэлтсийн үүссэн нэхэмжлэхийн дугаараар e-tax.mta.mn вэб сайтруу хандан төлбөрийн даалгавар үүсгэх цэсийг ашиглан шилжүүлнэ. Татварын лавлах: 1800-1288, БГД-н Татварын хэлтсийн лавлах: 70001288, 21-254427
- 4.3 Хог хаягдлын хураамжийг гэрээнд заасан хугацаанд бүрэн бараглуулаагүй тохиолдолд татварын өр үүсэхийг анхаарч Татварын хэлтэс болон хариуцсан ажилтны шаардлагыг биелүүлж ажиллана.

Тав. Гэрээ цуцлах, өөрчлөлт оруулах

- 5.1 Гэрээнд өөрчлөлт оруулах, цуцлах болон гэрээтэй холбогдон гарах аливаа асуудлаар хүсэлтээ хууль эрх зүйн асуудал хариуцсан албан тушаалтанд бичгээр гаргаж үндэслэл, шалтгаанаа тодорхой дурдсан байна.
- 5.2 Хууль эрх зүйн асуудал хариуцсан албан тушаалтан уг хүсэлтийг хүлээн авч үндэслэл, шалтгааныг нарийн судалж шийдвэрлэх бөгөөд хэрхэн шийдвэрлэсэн тухай хураамж төлөгч талд мэдэгдэнэ.

Зургаа. Гэрээний хугацаа

- 6.1 Энэхүү гэрээ нь 2020 оны 03 сарын 19-ны өдрөөс 2022 оны 03 сарын 19-ны өдөр хүртэл хүчин төгөлдөр үйлчилнэ. Талууд харилцан тохиролцож энэхүү гэрээг жил тутам сунгана.
- 6.2 Гэрээний хугацаа дууссан боловч талуудын аль нэг нь гэрээг сунгах эсвэл цуцлах санал гаргаагүй тохиолдолд гэрээг дахин 1 жилээр сунгагдсанд тооцно.
- 6.3 Гэрээний хугацаа дууссан боловч хог хаягдлаа ачуулдаг, үйлчилгээ авдаг ААНБ, иргэний төлөх хураамжийн хэмжээ хэвээр хадгалагдах буюу хүчин төгөлдөр байна.

Долоо. Хамтран хүлээх хариуцлага

- 7.1 Талууд энэхүү гэрээг дангаараа цуцлах эрхгүй.
- 7.2 Талууд аливаа маргаан, үл ойлголцолыг харилцан тохиролцож шийдвэрлэх бөгөөд шаардлагатай тохиолдолд Шүүхийн журмаар шийдвэрлүүлнэ.
- 7.3 Нийслэл дүүрэг, эрх бүхий байгууллагаас зохион байгуулсан тусгай болон их цэвэрлэгээний ажилд тээвэрлэгч хамрагдан ажиллах, байгаль цаг уурын онц ноцтой үзэгдэл тохиолдох, хүндэтгэх шалтгаанаар авто зам хаагдсаны улмаас хог ачих боломжгүй болсон, удирдах дээд байгууллагын шийдвэрээр автомашиныг өөр ажилд дайчилсан тохиолдолд хог хаягдал тээвэрлэлтийн хуваарь өөрчлөгдөж болно. Энэ тухай хураамж төлөгч талд урьдчилан мэдэгдэх бөгөөд хог хаягдал тээвэрлэлтийг нөхөж гүйцэтгэнэ.

Найм. Бусад

8.1 Энэхүү гэрээ нь талууд гарын үсэг зурж, тамга дарснаар хүчин төгөлдөр болно.

8.2 Гэрээнд тусгагдаагүй боловч нэмж оруулах, гэрээнд өөрчлөлт оруулах шаардлагатай тохиолдолд талууд харилцан тохиролцож шийдвэрлэнэ.

Ес. Нэмэлт нөхцөл

9.1.....
.....
.....
.....

Арав. Нэмэлт өөрчлөлт

20 ... оны ... сарын ... -ны өдөр талууд харилцан энэхүү гэрээнд дараах өөрчлөлтийг оруулав.

.....
.....
.....
.....

Арван нэг. Гэрээ байгуулсан талууд

Хог хаягдал тээвэрлэгч:

“Баянгол шинэ өргөө” ОНӨААТҮГ
-ын гэрээний мэргэжилтэн

Гарын үсэг: О.Умаргал

Тэмдэг:

Утас: 88014277
Хог хаягдал харилцааны
тамгаар ашигласан 91913380

Хог тээвэрлэлт болон гэрээтэй холбоотой асуудлаар холбоо барих утас:

Баянгол шинэ өргөө ОНӨААТҮГ

Утас:
95536263
91546263
89686263

БГД-н Татварын хэлтсийн мэргэжилтэн
Утас: 9191 3380

Хураамж төлөгч:

-Н Э.Н. Наран
албан тушаалтай / Э.Н. Наран

Гарын үсэг: Э.Н. Наран

Тэмдэг:

Утас: 75059933

Ажлын утас: 75059933

Охи хая

Түшмэг 8803 8775
(2021.04.28) Харилцааны
ам-ны өргөө
5675 162

УСНЫ АШИГЛАХ БОЛОМЖИТ НӨӨЦИЙН ДҮГНЭЛТ

2021 оны 10 дугаар сарын 25-ны өдөр

Дугаар...186

Улаанбаатар хот

1. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгж, байгууллага:

"ГБТ Трейдинг", Улсын бүртгэлийн дугаар: 9011110110, регистрийн дугаар: 2577127 холбоо барих утас: 976-75059933, 976-75059999, Цахим шуудан: info@gazershim.mn

2. Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ боловсруулсан аж ахуйн нэгж, байгууллага:

"Цагаан уулын оргил" ХХК, Холбоо барих утас: 976-70131114, 976-99184930

3. Төслийн нэр, байршил:

"Жимс, хүнсний ногооны нөөш, ундааны Газар шим үйлдвэр" төсөл, Улаанбаатар хотын Баянгол дүүргийн 20 дугаар хорооны нутаг дэвсгэрт байрлах бөгөөд Туул голын сав газарт хамрагдана.

4. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр, төрөл, зориулалт:

"Жимс, хүнсний ногоо нөөшилсөн бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх, Ундааны үйлдвэр, Дотоод хяналтын лаборатори, Органик хүлэмжийн аж ахуй"

5. Төслийн хүчин чадал, ажиллах горим:

Үйлдвэр нь жилийн 333 хоногт 211 хүн 2 ээлжийн системээр 13 цаг ажиллана. Шинэ ногооны ургац хураалтын үер буюу өргөст хэмх, хүрэн манжин үйлдвэрлэлийн үер 70 хоногийн хугацаанд 150 орчим хүн нэмэлтээр, 24 цаг ажиллуулдаг. Жимс ногооны үйлдвэр нь жилд 756.2 мян.ш шилэнд жимсний компот, 6201 мян.ш шилэнд хүнсний ногоо, 169.4 мян.л Артишок ундаа үйлдвэрлэнэ.

6. Усны эх үүсвэр, байршил:

Төрөл: Төвлөрсөн усан хангамж, гүний худаг ундарга 2.8 л/с буюу 241.92 м³/хон
Байршил: 47°53' 58.58", 106°47' 42.01"

7. Ашиглах усны хэмжээ:

- Унд ахуйд 211 хүн х 200 л/хон = 42.2 м³/хон ус (14,052.6 м³/жил)
- 150 хүн х 200 л/хон = 30 м³/хон ус (2,100 м³/жил)
- Технологийн ус хэрэглээнд
756.2 мян.ш х 7.1 м³/хон = 16.12 м³/хон ус (5,369.02 м³/жил)
6201 мян.ш х 9.6 м³/хон = 178.76 м³/хон ус (59,529.6 м³/жил)
169.4 мян.л х 12.5 м³/хон = 6.35 м³/хон ус (2,117.5 м³/жил)
- Ногоон байгууламжийн усалгаанд
345 м² х 4 л/хон = 1.38 м³/хон ус (66.24 м³/жил)
20 ш х 40 л/хон = 0.8 м³/хон ус (38.4м³/жил)

Нийт 275.61 м³/хон (83,273.36 м³/жил) ус шаардагдана.

8. Дүгнэлт:

Төсөл хэрэгжүүлэхэд унд ахуйн ус хэрэглээнд шаардагдах 72.2 м³/хон усыг төвлөрсөн шугамаас авч ашиглана. Технологи, ногоон байгууламжийн усалгаанд шаардагдах 203.41 м³/хон усыг "Эйч эс зэт" ХХК-ийн эзэмшлийн худгаас (хамтран ажиллах гэрээ байгуулсан, ундарга 2.8 л/сек буюу 241.92 м³/хон) хангахад усны ашиглах боломжит нөөцийн хэмжээ хүрэлцээтэй байна.

9. Тавих шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөмж:

Төслийг хэрэгжүүлэх явцад Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.4, 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсэг, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Барилга, хот байгуулалтын сайдын хамтарсан 2015 оны А-230/127 дугаар тушаал "Усны сан бүхий газар, усны эх үүсвэрийн онцгой болон энгийн хамгаалалтын, эрүүл ахуйн бүсийн дэглэм мөрдөх журам"-ын 2.9 дэх хэсгийг хэрэгжүүлж, ус авах шугам, хоолойн тоолуурын найдвартай үйл ажиллагааг хангаж ажиллахыг "ГБТ Трейдинг" ХХК-д зөвлөж байна.

УСНЫ НӨӨЦИЙН ХЭЛТСИЙН МЭРГЭЖИЛТЭН

Б.ГАНТОГОХ

МОНГОЛ УЛСЫН ЗАСГИЙН ГАЗРЫН ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ

УСНЫ ГАЗАР

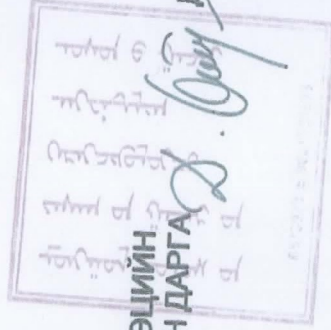
16060 Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 2 дугаар хороо,
Чингүнжавын гудамж, Утас/Факс: (976-51) 26 55 78,
И-мэйл: contact@mwa.mn

2021.10.25 № 04/946
танай 2021.10.06-ны № 02/882 -т

"ГБТ ТРЕЙДИНГ" ХХК-Д

"Усны тухай" хуулийн 16¹.4.10 дахь заалтыг үндэслэн Улаанбаатар хотын Баянгол дүүргийн 20-р хорооны нутаг дэвсгэрт орших "ГБТ Трейдинг" ХХК-ийн "Жимс, хүнсний ногооны нөөц, ундааны Газар шим үйлдвэр" төслийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний нэмэлт тодотгол тайлан болон холбогдох материалыг судалж үзээд усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтийг гарган хавсралтаар хүргүүлж байна.

Хавсралт 1: хуудастай.

УСНЫ НӨӨЦИЙН
ХЭЛТСИЙН ДАРГА *D. Onorjargal* Д.ӨНӨРЖАРГАЛ

163212839

БАТЛАВ. УЛААНБААТАР
“ТҮМЭН ЭГШИГ” ХХК
ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ

БАТЛАВ.
“ГБТ ТРЕЙДИНГ” ХХК
ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ

...../Г.ЧИНЗОРИГ/

...../Ц.ГАНБАТ/

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ШИЛЖҮҮЛЭХ ГЭРЭЭ

2022 оны 03 сарын 21-ний өдөр

№ 12/05

Улаанбаатар хот

Нэг талаас Түмэн эгшиг ХХК /цаашид “Хүлээн авагч” гэх/ төлөөлж Үйлдвэр хариуцсан дарга албан тушаалтай Б.Одбаяр, Нөгөө талаас ГБТ ТРЕЙДИНГ ХХК-г /цаашид “Үүсгэгч” гэх/ төлөөлж албан тушаалтай Лабораторийн эрхлэгч албан тушаалтай Ю.Чулуунцэцэг бид харилцан тохиролцож Монгол улсын Иргэний хууль, Хог хаягдлын тухай хууль Засгийн газрын 2018 оны 116-р тогтоолын 1, 2-р хавсралт болох “Аюултай хог хаягдлыг түр хадгалах, цуглуулах, тээвэрлэх, дахин боловсруулах, устгах болон бүртгэх тайлагнах журам”, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2018 оны 02-р сарын 02-ны өдрийн А/21 тоот тушаал болон Байгаль орчны аюулгүй байдалтай холбогдох хууль, журмыг үндэслэн энэхүү гэрээг байгуулав.

Нэг. Гэрээний агуулга

- 1.1. Энэхүү гэрээгээр Аюултай хог хаягдал үүсгэгчээс аюултай хог хаягдлын дагалдах бичгийн дагуу түүнээс гарч байгаа аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагч нь хүлээн авч хадгалах, дахин боловсруулах, устгалд оруулах, үүсгэгч нь хүлээн авагчид тохиролцсон үнийг төлөх болон талуудын эдлэх эрх, үүрэг хариуцлагын талаар зохицуулна.
- 1.2. Эл гэрээгээр шууд зохицуулагдаагүй бусад харилцааг Монгол улсын Хог хаягдлын тухай хууль, Иргэний хууль болон бусад хууль тогтоомжоор зохицуулна.
- 1.3. Аюултай хог хаягдлын тоо хэмжээ, төрөл болон үнийн талаар гэрээний Хавсралт 1-т тусгах ба талууд гэрээний хугацаанд аюултай хог хаягдлыг шилжүүлэх бүртээ дагалдах бичгийг гэрээнд хавсаргах ба энэ нь гэрээний салшгүй хэсэг байна.

Хоёр. Аюултай хог хаягдалд тавигдах шаардлага

- 2.1. Аюултай хог хаягдлыг ангилан ялгаж “Аюултай хог хаягдал” гэсэн тэмдэглэгээтэй байна.
- 2.2. Аюултай хог хаягдал савласан сав бүр нь ямар химийн бодис хадгалж байсан тухай нэр шошготой байна.
- 2.3. Үүсгэгч нь аюултай хог хаягдлыг шилжүүлэх бүртээ үүссэн болон хуримтлагдсан хог хаягдлын хэмжээний талаарх бүртгэлийг хүлээн авагчид шилжүүлнэ.
- 2.4. Аюултай хог хаягдлыг шилжүүлэхдээ **БОАЖЯ Сайдын 2018 оны 02-р сарын 02-ны өдрийн А/21 тоот тушаалын 1-р хавсралтад заасан маягтын дагуу дагалдах бичгийг** бүрдүүлж өгнө.
- 2.5. Аюултай хог хаягдлын савыг суллаж онц хорттой, тэсрэмтгий, шатамхай бодис /тухайлбал цианид натри гэх мэт/ -г тухайн бодисны шинж чанарт тохирсон уусмалаар цэвэрлэсэн байна. Хоосон сав нь ЗГ-н 2018 оны 116-р тогтоолын 1-р хавсралтын 5.7-5.9-д заасан шаардлагыг хангасан байвал зохино.
- 2.6. Үүсгэгч Аюултай хог хаягдлыг “Аюултай хог хаягдал” тээвэрлэх тусгай зөвшөөрөл бүхий Аж ахуй нэгжийн тээврийн хэрэгслээр ачиж, тээвэрлүүлж хүлээн авагчид шилжүүлнэ.

Гурав. Аюултай хог хаягдлыг шилжүүлэх хугацаа, төлбөр төлөх нөхцөл

- 3.1. Гэрээний үргэлжлэх хугацаа нь 2022 оны .. сарын .. өдрөөс 2023 оны ... сарын .. өдрийг хүртэл 1 /нэг/ жилийн хугацаатай байна.
- 3.2. Эхний нийлүүлэлт нь гэрээ байгуулагдсанаас хойш 10 хоногийн дотор үүсгэгч нь хүлээн авагчид шилжүүлсэн байна.
- 3.3. Энэхүү гэрээний 1-р хавсралтад заасан Үүсгэгчээс гарах хаягдлын урьдчилсан төлөвлөгөөний дагуу аюултай хог хаягдалын хуримтлал үүссэн тохиолдолд үүссэн хаягдлын хэмжээнээс хамаарч 90-ээс 180 хоногт аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагчид шилжүүлсэн байна.
- 3.4. Үүсгэгч нь аюултай хог хаягдлаа шилжүүлэх тухай хүсэлтээ хүлээн авагчид албан бичгээр эсвэл chemicalwasterisk@gmail.com хаягаар 5-аас доошгүй хоногийн өмнө мэдэгдэнэ. Хүлээн авагч тал үүсгэгч болон тээвэрлэгчтэй харилцан тохиролцож хүлээн авагчийн байранд аюултай хог хаягдал хүргэх хугацааг товлон.
- 3.5. Хүлээн авагч нь үүсгэгчээс аюултай хог хаягдал шилжин ирэх товлосон өдөр, цагт аюултай хог хаягдлыг хүлээн авах хариуцсан ажилтнаа бэлэн байлгаж, зохих журмын дагуу хаягдлыг хүлээн авна.
- 3.6. Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагч хүлээн авах үед үүсгэгчээс ирүүлсэн дагалдах бичигт дурдсан мэдээлэл зөрсөнөөс үүдэж гэрээний үнэ өөрчлөгдөж болно. Энэ тохиолдолд хог хаягдлыг хүлээн авах үед тооцож гаргасан үнээр бодож үүсгэгч хүлээн авагчид төлбөрийг төлнө.
- 3.7. Үүсгэгч нь гэрээний төлбөрийг аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагчид шилжүүлэх тухай захиалга өгсөнөөс хойш ажлын 3 хоногийн дотор Түмэн эгшиг ХХК-ийн **Худалдаа хөгжлийн банк 499085408** тоот дансанд төлбөрийн нэхэмжлэхийн дагуу 100 хувь төлнө.
- 3.8. Үүсгэгч нь хүлээн авагчийн тусгай зориулалтын тээврийн хэрэгслээр аюултай хог хаягдлыг тээвэрлүүлж, хүргэлтийн цэг дээр хүргүүлж болно. Хүлээн авагчийн тээврийн хэрэгслээр хог хаягдал ачиж, тээвэрлүүлэх тохиолдолд тусад нь аюултай хог хаягдал тээвэрлэх гэрээ байгуулан, гэрээний дагуу зохих төлбөрийг төлнө.

Дөрөв. Талуудын эрх, үүрэг

- 4.1 Үүсгэгчийн эрх, үүрэг:
  - 4.1.1 Үүсгэсэн аюултай хог хаягдлаа гэрээнд заасан хугацааны дотор хүлээн авахыг хүлээн авагчаас шаардах эрхтэй.
  - 4.1.2 Үүсгэгч нь гэрээний 2.5-д заасан шаардлагыг хангасан аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагчид хүлээлгэн өгнө.
  - 4.1.3 Үүсгэгч нь Аюултай хог хаягдлын дагалдах бичгийг 2 хувь үйлдэж, гарын үсэг тамга тэмдэг дарж өөртөө бичгийг буцаан авна.
  - 4.1.4 Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагчид хүргэх тээврийн зардлыг хариуцна.
  - 4.1.5 Үүсгэгч Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагчаар тээвэрлүүлэхээр бол тусад нь аюултай хог хаягдал тээвэрлэх гэрээ байгуулах харилцан тохиролцож шилжүүлнэ.
  - 4.1.6 Гэрээгээр тохиролцсон төлбөрийг хүлээн авагчид хугацаанд нь төлнө.
  - 4.1.7 Шилжүүлэх аюултай хог хаягдлын талаарх мэдээллийг хүлээн авагчид үнэн зөв мэдээлнэ. Худал, буруу ташаа мэдээлсэнээс бусдын эрүүл мэнд, амь нас, талуудын эд хөрөнгө болон байгаль орчинд хохирол учирвал үүнээс үүсэх хохирлыг үүсгэгч тал хариуцна.
  - 4.1.8 Үүсгэсэн аюултай хог хаягдлаа хүлээн авагчид шилжүүлэх тухайгаа 5-аас доошгүй хоногийн өмнө хүлээн авагчид мэдэгдэнэ.

4.2 Хүлээн авагчийн эрх, үүрэг

- 4.2.1 Үүсгэгчээс Гэрээний 2.5-д заасан шаардлагыг хангасан аюултай хог хаягдлыг хүлээн авах
- 4.2.2 Үүсгэгчээс шилжүүлсэн аюултай хог хаягдал нь гэрээний 2.5-д заасан шаардлагыг хангаагүй, дагалдах бичигт үл зохицол үүссэн, тоо, хэмжээтэйгээ зөрж байвал уг хаягдлыг хэсэгчлэн болон бүхэлд нь хүлээн авахаас татгалзах эрхтэй.
- 4.2.3 Үүсгэгч нь хүндэтгэн үзэх шалтгаангүйгээр аюултай хог, хаягдлыг гэрээнд заасан буюу товлосон хугацаанаас 30-аас дээш хоногоор хүлээн авагчид шилжүүлэлгүй хоцроовол хүлээн авагч тал гэрээг нэг талын санаачлагаар цуцлах эрхтэй.
- 4.2.4 Аюултай хог хаягдал хүлээн авсан төлбөр тооцоог үүсгэгчээс гэрээнд заасан хугацааны дотор төлөхийг шаардах эрхтэй.
- 4.2.5 Аюултай хог хаягдлыг хүлээж авсан актыг үүсгэгчид гаргаж өгнө.
- 4.2.6 Хүлээн авагч аюултай хог хаягдлыг хүлээн авсанаас хойшхи түүний хадгалалт, устгал, дахин боловсруулалтыг хариуцна.
- 4.2.7 Үүсгэгчээс Аюултай хог хаягдал шилжиж ирэх үед хариуцсан ажилтнаа бэлэн байлгаж, зохих журмын дагуу хаягдлыг хүлээн авна.

Тав. Аюултай хог хаягдлыг шилжүүлэх, шилжүүлэн авах

- 5.1. Үүсгэгч гэрээгээр тохиролцсон хугацаандаа аюултай хог хаягдлыг хүлээн авах цэг буюу Төв аймаг, Сэргэлэн сум, 4-р багийн нутаг дэвсгэрт орших “ТҮМЭН ЭГШИГ ХХК БОЛОВСРУУЛАХ ЭКО ҮЙЛДВЭР”-т хүргэнэ.
- 5.2. Үүсгэгч гэрээнд заасан шилжүүлэх хугацаанаасаа өмнө аюултай хог хаягдлыг шилжүүлэх эрхтэй ба ингэх тохиолдолд Хүлээн авагчид энэ тухай 5-аас доошгүй хоногийн өмнө мэдэгдсэн байна.
- 5.3. Үүсгэгч аюултай хог хаягдлаа “Аюултай хог хаягдал” тээвэрлэх тусгай зөвшөөрөлтэй аж ахуй нэгжийн тусгай зориулалтын, зохих тэмдэг тэмдэглэгээтэй тээврийн хэрэгслээр ачиж, тээвэрлүүлэн Хүлээн авагчид хүргэж өгнө.
- 5.4. Талууд аюултай хог хаягдлыг хүлээлцэхдээ дагалдах бичиг болон гэрээнд заасан тоо, хэмжээтэй нийцэж байгаа эсэх, үл зохицол байгаа эсэхийг шалгах ба нийцэж байвал энэ тухай акт үйлдэж гарын үсэг зурж хүлээн авагч тал хүлээн авна.
- 5.5. Аюултай хог хаягдал нь гэрээний 4.2.2-т заасан шаардлагыг хангаагүй тохиолдолд хүлээн авагч хэсэгчлэн болон бүхэлд нь хүлээн авахаас татгалзаж болно. Энэ тохиолдолд Аюултай хог хаягдлыг үүсгэгчид буцааж хүргэхтэй холбогдон гарах зардлыг үүсгэгч тал хариуцна.

Зургаа. Өмчлөх эрх шилжих

- 6.1. Үүсгэгч нь аюултай хог хаягдлыг Хүлээн авагчид хүлээлгэн өгөх хүртэл хог хаягдлын өмчлөгч байна.
- 6.2. Үүсгэгч нь хог хаягдлыг хүлээн авагчид ачиж, тээвэрлэн хүлээн авах цэг дээр хүлээлгэн өгснөөр өмчлөх эрх хүлээн авагчид шилжсэн гэж үзнэ.
- 6.3. Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авах цэг дээр хүлээн авагчид хүлээлгэн өгөх хүртэл түүний үр шим, эрсдэл үүсгэгчид байх ба хүлээн авагчид хүлээлгэн өгснөөр үр шим, эрсдэл хүлээн авагчид шилжинэ.

Долоо. Хариуцлага, маргаан шийдвэрлэх журам

- 7.1. Аль нэг тал нь гэрээгээр хүлээсэн үүргээ зөрчсөн эсхүл үүргээ зохих ёсоор гүйцэтгээгүйн улмаас нөгөө талдаа учирсан аливаа хохирлыг холбогдох нотлох баримтад үндэслэн бүрэн хариуцаж нөхөн төлнө.
- 7.2. Үүсгэгч энэ гэрээний 3.8-д заасны дагуу үнийг төлөх хугацааг хэтрүүлсэн бол Талууд харилцан тохиролцож уг хугацааг сунгаснаас бусад тохиолдолд гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн 0.1 хувьтай тэнцэх хэмжээний алдангийг хэтрүүлсэн хоног тутамд Хүлээн авагчид төлнө.
- 7.3. Хэрэв Хүлээн авагч нь Үүсгэгчээс ирүүлсэн хог хаягдлыг энэ гэрээний 3.4-т заасан хугацааны дотор зохих журмын дагуу хүлээн аваагүй, хугацааг хожимдуулсан бол Талууд харилцан тохиролцож уг хугацааг сунгаснаас бусад тохиолдолд гэрээгээр тохиролцсон үнийн дүнгийн 0.1 хувьтай тэнцэх хэмжээний алдангийг хэтрүүлсэн хоног тутамд Үүсгэгчид төлнө.
- 7.4. Алдангийн нийт дүн гүйцэтгээгүй үүргийн үнийн дүнгийн 10%-аас хэтрэхгүй байна.
- 7.5. Талууд гэрээнээс татгалзах болон цуцлах үндэслэлийг иргэний хуулиар зохицуулна.
- 7.6. Үүсгэгч тал аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагчид шилжүүлэхдээ дагалдах бичиг болон гэрээний хавсралт 1-д заасан тоо хэмжээ, химийн бодисын нэр хаягийг үнэн зөв мэдүүлэх үүрэгтэй бөгөөд буруу, зөрүүтэй худал мэдээлсэнээс болж гэрээний үнийн дүн өөрчлөгдөх, эсвэл үүнээс үүдэж хохирол учирвал хүлээн авагч хариуцахгүй болно.
- 7.7. Энэ гэрээтэй холбогдон Талуудын хооронд үүссэн аливаа санал зөрөлдөөн, маргаантай асуудлыг Талууд эв зүйгээр хэлэлцэн шийдвэрлэхийг чармайх бөгөөд ийнхүү шийдвэрлэж чадаагүй бол маргааныг Монгол улсын шүүхээр шийдвэрлүүлнэ.

Найм. Давагдашгүй хүчин зүйл

- 8.1. Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний шинжтэй нөхцөл байдал гэдэгт үерт автах, гал түймэрт нэрвэгдэх, дэлбэрэлтэд өртөх, газар хөдлөх, зуд болох, тахал болон бусад байгалийн хүчин зүйлс мөн цэрэг дайны үйл ажиллагаа, төрийн эрх барих байгууллагын шийдвэр буюу экспорт, импортын хориг, ажил хаялт, үйлдвэрлэгчийн бүх төрлийн сул зогсолт зэрэг талуудын үйл ажиллагаанаас үл хамаарах үндэслэлээр энэхүү гэрээг зохих ёсоор биелүүлэх боломжгүй байдлыг бий болгохыг ойлгоно.
- 8.2. Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний шинжтэй нөхцөл байдлын улмаас гэрээ биелэгдэх боломжгүй тохиолдолд талууд бие биедээ нэн даруй мэдэгдэх ба гэрээний хугацаа дээрх нөхцөл байдал арилах хүртэл хугацаагаар сунгагдах буюу тодорхой хугацаа зааж сунгаж болно.
- 8.3. Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний шинжтэй нөхцөл байдлын улмаас бараа материал устсан, дутсан тохиолдолд шилжүүлэн хүлээлгэн өгөх хүртэлх эрсдэлийг үүсгэгч, шилжүүлэн хүлээн авснаас хойшхи эрсдэлийг хүлээн авагч хариуцна.
- 8.4. Гэнэтийн болон давагдашгүй хүчний шинжтэй нөхцөл байдлыг зохиомлоор буюу болгоомжгүйгээр бий болгосноос бусад тохиолдолд форс мажорын нөхцлөөс шалтгаалан учирсан хохирлыг хариуцах үүргээс талууд чөлөөлөгдөнө.

Ес. Бусад зүйл

- 9.1. Энэхүү гэрээний хэрэгжилтийн явцад гэрээнд аливаа нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тохиолдолд бичгээр үйлдэж эрх бүхий албан тушаалтан гарын үсэг зурж, тамга даран баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр болно.

- 9.2. Гэрээнд оруулах нэмэлт, өөрчлөлтийг зөвхөн бичгээр оруулах ба талуудын эрх бүхий албан тушаалтнууд гарын үсэг зурж, тамга даран баталгаажуулснаар хүчин төгөлдөр болно.
- 9.3. Энэхүү гэрээг Монгол хэл дээр хоёр хувь үйлдэж, Үүсгэгч тал 1 хувь, Хүлээн авагч тал 1 хувийг тус тус хадгалсан нь хуулийн ижил хүчинтэй.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

Үүсгэгч талыг төлөөлж:
“ГБТ ТРЕЙДИНГ” ХХК-ИЙН
ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ

/Ю.Чулуунцэцэг/

Суурин утас: 75059999

Гар утас: 99987555

Регистер: 2577127

УБ гэрчилгээний дугаар:

Химийн бодис ашиглах, импортлох тусгай
зөвшөөрлийн дугаар:

Хаяг: БГД -20 -хороо Үйлдвэрийн баруун
бүс /16102/66/1,66/2

Email хаяг: Chuluunsetsseg@gazarshim.mn

Хүлээн авагч талыг төлөөлж:

ТҮМЭН ЭГШИГ ХХК-ийн
ЕРӨНХИЙ МЕНЕЖЭР

...../Б.Одбаяр

Суурин утас: 77110428

Гар утас: 92050001,88990428

Регистер: 5031923

УБ гэрчилгээний дугаар:

Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: Б-000001

Хаяг: Баянзүрх дүүрэг, 14-р хороо,
Намъянжугийн – 44 ,Түмэн эгшиг ХХК-
ийн ,өөрийнбайр

Email хаяг: chemicalwasterisk@gmail.com

Шуудангийн хаяг: 51 салбар 499 тоот

“Түмэн эгшиг” ХХК, “.....” ХХК-ийн хооронд
байгуулсан Аюултай хог хаягдал шилжүүлэх
2021 оны ..... дугаар сарын ..... -ны өдрийн
Ш-21/..... тоот гэрээний Хавсралт № 01

2022-2023 онд ..... ХХК-ИЙ ЖИЛД УСТГУУЛАХ
АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДЛЫН ХЭМЖЭЭ

№	Тухайн сав баглаа агуулагдаж бодисын мэдээлэл	Аюултай хог хаягдлын савны төрөл	Жилд үүсэх тоо хэмжээ / ш, кг, тонн /			
			1-р улирал	2-р улирал	3-р улирал	4-р улирал
1						
2						

ҮҮСГЭГЧ ТАЛЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:
ТӨЛӨӨЛЖ:

Үүсгэгч талыг төлөөлж:
“ГБТ Трейдинг” ХХК-ийн
Лабораторийн эрхлэгч
 /Ю.Чулуунцэцэг/

Суурин утас: 75059999
Гар утас: 99987555
Регистер: 2577127

УБ гэрчилгээний дугаар:
Ашиглах тусгай зөвшөөрлийн дугаар:
Хаяг: Баянгол дүүрэг, 20-р хороо
Үйлдвэрийн баруун бүс /16102/66/1,66/2
Email хаяг: Chuluunsetseg@gazarshim.mn

ХҮЛЭЭН АВАГЧ ТАЛЫГ

Хүлээн авагч талыг төлөөлж:
Түмэн эгшиг ХХК-ийн
Ерөнхий Менежер
..... / Б.Одбаяр /

Хуулийн зөвлөх
..... / Г.Алтанчимэг /

Суурин утас: 77110428
Гар утас: 99176967

Регистер: 5031923
УБ гэрчилгээний дугаар:
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: -000001
Хаяг: Баянзүрх дүүрэг, 14-р хороо,
Намъяанжугийн – 44, Түмэн эгшиг ХХК-ийн оффис, үйлчилгээний байр
Email хаяг: chemicalwasterisk@gmail.com
Шуудангийн хаяг: 51-салбар 499

Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын
2018 оны 02 сарын 02-ны өдрийн А/21 дугаар
тушаалын 1 дүгээр хавсралт

АЮУЛТАЙ ХОГ ХАЯГДАЛ ХАЯГДЛЫН ДАГАЛДАХ БИЧИГ

№ 01/0008

Дагалдах бичгийн дугаар:

/шаардлагатай тохиолдолд нэмэлт хуудас хэрэглэнэ./

1. Үүсгэгчийн талаарх мэдээлэл:
Аюултай хог хаягдал үүсгэгчийн бүртгэлийн дугаар: *Тазар Шинэ ХХК*
Аюултай хог хаягдал үүсгэгч байгууллагын нэр: *Тазар Шинэ ХХК*

2. Аюултай хог хаягдлыг хүлээлгэн өгсөн:
Овог нэр: *Уулуур үүсгэгч* Албан тушаалтан: *ХББЭА* Гарын үсэг: _____ Огноо: 2023 он 01 сар 11 өдөр

3. Тээвэрлэгчийн талаарх мэдээлэл:
1/ Тээврийн хэрэгслийн улсын дугаар: *18/496M* Тээвэрлэгчийн бүртгэлийн дугаар: *000092*

4. Аюултай хог хаягдлын талаарх мэдээлэл:

	Аюултай хог хаягдлын нэр	Аюулын ангилалын зэрэглэл	Савлагааны бүлэг	Савны		Хэмжээ	Нэгж /кг Эсвэл/ ш	Аюултай хог хаягдлын код
				дугаар	Төрөл			
1	<i>Хөвчлөг сав (200L)</i>	<i>X</i>				<i>50</i>	<i>ш</i>	<i>150102</i>
2	<i>Хөвчлөг сав (25L)</i>	<i>X</i>				<i>10</i>	<i>ш</i>	<i>150102</i>
3	<i>Хөвчлөг сав (5L, 3L)</i>	<i>X</i>				<i>15,2</i>	<i>кг</i>	<i>150102</i>
4								

3. Тээвэрлэх үед анхаарах нэмэлт зааварчилгаа, мэдээлэл:
Зөвхөн тээвэр хэрэглэх

5. Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авсан тээвэрлэгч:
Түмэн Эгшиг ХХК

1. Овог нэр: *В. Огддор* Гарын үсэг: *В. Огддор* 2023 он 01 сар 11 өдөр

6. Үл зохицол:
үгүй

8. Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авагчийн талаарх мэдээлэл:
Аж ахуйн нэгжийн нэр: **ТҮМЭН ЭГШИГ ХХК**
Түмэн эгшиг ХХК бүртгэлийн дугаар: **-00001**
Аюултай хог хаягдлыг хүлээн авсан:
Овог нэр: *Түмэн эгшиг ХХК* Албан тушаал: *Түмэн Эгшиг ХХК* Гарын үсэг/тамга: *Түмэн Эгшиг ХХК* Огноо: 2023 он 01 сар 11 өдөр

ХААН БАНКОгноо/Date: **2023.01.18 13:04:56****Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information**Журналын/Journal No: **11121006**Системийн огноо/System Date: **2023.01.18**

Дт	Дансны/Картын дугаар Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5014 313 784	ГАЗАР ШИМ ҮЙЛДВЭР	697,980.00 MNT	1.00
/ зургаан зуун ерэн долоон мянга есөн зуун наян төгрөг /				
Кт	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр/Bank Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	04	- ХХБ	697,980.00 MNT	1.00
	Дансны/Картын дугаар Account/Card Number	Нэр/Name		
	499085408	Түмэн эгшиг		

Гүйлгээний утга/Transaction description:

ЕВ-Урсусны сав устгалын төлбөр**Харилцагч танд баярлалаа./Thank you to our customers**

Гүйлгээний баримтыг баталгаажуулсан/Transaction statement verified:

Салбар, тооцооны төв/Branch, sub-branch:

Гарын ісэг/Signature:

Тамга/Stamp:

_____ Он/Year (YYYY) _____ Cap/Month (MM) _____ Өдөр/Day (DD)

Сурталчилгаа/Advertisement:

ЦАЛИНГИЙН ЗЭЭЛЭЭ ХЯЛБАРХААН АВААРАЙ!

Хүсэл хэрэгцээнд таны нийцүүлсэн, хамгийн таатай нөхцөл бүхий цалингийн зээлийг цалимаар шуурхай шийдүүлэн аваарай.

ОНЛАЙН ЦАЛИНГИЙН ЗЭЭЛ

БАТЛАВ.
БАЯНГОЛ ДҮҮРГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ТӨВИЙН ДАРГА З.БАЛДАНДУГАР

БАТЛАВ.
ГАЗАР ШИМ ҮЙЛДВЭР ХХК
ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРАЛ Ц.ГАНБАТ

ХАМТРАН АЖИЛЛАХ ГЭРЭЭ

2023 оны 04 сарын 10 өдөр

№ 23/22

Улаанбаатар хот

Энэхүү гэрээг нэг талаас "Баянгол дүүргийн эрүүл мэндийн төв (цаашид "А" тал гэнэ), түүнийг төлөөлж Зөвлөх поликлиникийн эрхлэгч Б.Энхцэцэг, нөгөө талаас "Газар шим үйлдвэр ххк" (цаашид "Б" тал гэнэ), түүнийг төлөөлж Гүйцэтгэх захирал Ц.Ганбат нар Иргэний хуулийг удирдлага болгон, дараахь нөхцлөөр байгуулав.

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1 Энэхүү гэрээгээр Б тал нь өөрийн ажилтны эрүүл мэндийг дэмжих, өвчин эмгэгээс урьдчилан сэргийлэх, ажилтан ажлын байранд эрүүл мэндийн хувьд тэнцэх эсэхийг тодорхойлуулах зорилгоор А талаас мэргэжлийн үйлчилгээ, зөвлөгөө авах, үйлчилгээний хөлс төлөх, А тал нь Б талын ажилтнуудад эрүүл мэндийн урьдчилан сэргийлэх үзлэг хийх, оношлох, ажилтны эрүүл мэндийн асуудлаар ажил олгогч болон тухайн ажилтанд мэдээлэл, зөвлөгөө өгөх зэргээр хамтран ажиллахтай холбоотой үүсэх харилцааг зохицуулна.
- 1.2 А тал нь ЭМСайдын 2017 оны А/145 тоот тушаалын хавсралт 1-д заасан урьдчилан сэргийлэх үзлэг шинжилгээг Б талын ажиглагчид ажилтанд, жилд 2- удаа хийнэ.
- 1.3 Гэрээний 1.2-т заасан тоо ажиглагчдын шилжилт хөдөлгөөний улмаас өөрчлөгдөж болно.
- 1.4 Бталын үйл ажиллагааны онцлогтой холбоотойгоор ажиглагчдыг амрах ээлжтэй сард нь шинжилгээнд хамруулах зохицуулалт хийх ба тухайн сард шинжилгээнд орох ажиглагчдын тоо харилцан адилгүй байна.
- 1.5 Талуудын эрх бүхий төлөөлөгчид гэрээнд гарын үсэг зурж, тамга тэмдэг дарагдсанаар хүчинтөгөлдөр болох ба гэрээний хугацаа 1 жил байна. 2023 оны 04 сарын 10 өдрөөс 2024 оны 04 сарын 10 өдөр хүртэл хугацаагаар гэрээ байгуулла. Гэрээний хугацааг талууд тохиролцон сунгаж болно. Гэрээг дахин сунгасан хугацаа : 2023 оны 04 сарын 10 өдрөөс 2024 оны 04 сарын 10 өдрийг хүртэл сунгав.
- 1.6 Гэрээний хугацаанд талуудын өмчлөгч, эзэмшигч болон удирдлага өөрчлөгдсөн эсэхээс үл хамааран гэрээ хүчинтөгөлдөр хэвээр байна.

Хоёр. Аталын хүлээхүүрэг

- 2.1 Энэхүү гэрээний 1-р хавсралтад дурдсан бүтээгдэхүүнийг (урьдчилан сэргийлэх үзлэг шинжилгээг) бэлтгэн нийлүүлэх.
- 2.2 1-р хавсралтад дурдсан үзлэг шинжилгээг чанартай, түргэн шуурхай хугацаанд нь чирэгдэлгүй үзүүлэх, бүрэн гүйцэт оношлох, мэргэжлийн байгууллагын дүгнэлт гаргаж баталгаажуулах.
- 2.3 Шинжилгээний хариу эерэг гарсан тохиолдолд тухайн ажилтанд мэргэжлийн зөвлөгөө, тусламж үзүүлэх ба энэ тухайгаа Б талд мэдэгдэх, мөн эмчилгээний дараа давтан шинжилгээнд хамруулж дүгнэлт гаргах

- 2.4 Тухайн сард үзлэг шинжилгээнд хамрагдсан ажилчдын шинжилгээний ерөнхий хариу дүгнэлтийг нэгтгэн, сарын сүүлчийн өдрөөс өмнө Б талд хүлээлгэн өгнө.
- 2.5 Б талд гэрээтэй йхолбогдох асуудлаар зөвлөгөө өгөх
- 2.6 Тухайн байгууллагад хэрэгжүүлбэл зохих эрүүл мэндийн тухай хууль тогтоомж, журам, дүрэм, зааврыг сурталчлах, шинэ мэдээллээр хангаж, хамтранажиллах

Гурав. Бталынхүлээхүүрэг

- 3.1 Эрүүл мэндийн үзлэг шинжилгээнд орох ажилчдын нэрсийг гарган А талд урьдчилан мэдэгдэж шинжилгээний цаг авах, авсан цагтаа үзлэг шинжилгээнд бүрэн хамруулах.
- 3.2 Үйлчилгээний төлбөрийг тохиролцсон хугацаанд саадгүй төлөх.
- 3.3 Гэрээтэй холбоотой асуудлаар саналаа хүргүүлэх, хариу тайлбар авах.

Дөрөв. Төлбөр тооцоо

- 4.1 Нэг ажилтны эрүүл мэндийн үзлэгийн хөлсийг 40,000 төгрөгөөр тооцох ба ..... ажилтны үзлэг шинжилгээний хөлс болох ..... төгрөгийг 100% буюу ..... төгрөгийг Баянгол дүүрэг Төрийн сан дансны 100200520002 тоот харилцах данс руу үзлэг шинжилгээ зохион байгуулахаас 3 хоногийн өмнө А талын нэхэмжлэлийг үндэслэн шилжүүлнэ. Төлбөр нь төрийн сангаар дамждаг тул Б талд төлбөрийг буцаах боломжгүй.
- 4.2 А талаас шалтгаалан үзлэг шинжилгээ дутуу, буруу хийгдсэн эсвэл дүгнэлт хийгдээгүй тохиолдолд Б тал нэмэлт төлбөр төлөхгүй бөгөөд А тал уг асуудлыг бүрэн хариуцаж, шийдвэрлэнэ.
- 4.3 Шинжилгээний хариу эерэг гарсан тохиолдолд эмчилгээний болон давтан шинжилгээний төлбөрийг ажилтан өөрөө хариуцна.
- 4.4 Үзлэг шинжилгээний төлбөрт өөрчлөлт орсон тохиолдолд тухай бүр Б талд мэдэгдэн, мөрдөгдөж эхэлсэн өдрөөс хэрэгжүүлнэ.

Тав. Нууцыг хадгалах

- 5.1 Талууд энэхүү гэрээний дагуу хүлээн авсан мэдээлэл, баримт бичгийн нууцыг чанд хадгална.
- 5.2 Талуудын хооронд шилжүүлэн өгсөн нууцын чанартай мэдээлэл, баримт бичигтэй зөвхөн гэрээний дагуу хийж байгаа ажилтай шууд холбоо бүхий хүмүүс танилцана.

Зургаа . Гэрээ дуусгавар болох ба гэрээ цуцлах

- 6.1 Гэрээний хүчинтэй хугацаа дуусгавар болж, талуудын гэрээгээр хүлээсэн үүрэг бүрэн биелэсэн, харилцан хийх тооцоо гзохицуулж дууссан нөхцөлд гэрээ гбүрэн биелэж дууссанд тооцно
- 6.2 Талууд харилцан тохиролцож, гэрээг хугацаанаас өмнө цуцалж болно. Энэ тохиолдолд нөгөө талдаа 1 сараас доошгүй хугацааны өмнө бичгээр мэдэгдэнэ.
- 6.3 Талуудын аль нэг гэрээгээр хүлээсэн үүргээ ноцтой, эсхүл удаа дараа зөрчсөн тохиолдолд нөгөө талнь гэрээг дангаараа цуцлах эрхтэй.

Долоо. Бусадзүйл

- 7.1 Гэрээг Монгол хэл дээр 2хувь үйлдсэн болно. Гэрээний эдгээр хувь бүр хуулийн өмнө ижил хүчин чадалтай байна.
- 7.2 Гэрээнд оруулах нэмэлт, өөрчлөлтнь гагцхүү бичгээр үйлдэгдэж, талууд гарын үсэг зурснаар хүчин төгөлдөр болно.
- 7.3 Гэрээний талаар болон гэрээтэй холбогдон гарсан маргааныг талууд харилцан зөвшилцөх замаар шийдвэрлэхийг эрмэлзэх ба хэрэв маргааныг харилцан зөвшилцөн шийдвэрлэж чадаагүй тохиолдолд Монгол Улсынхууль тогтоомжийн дагуу шүүхэд хандаж шийдвэрлүүлнэ.

ТАЛУУДЫН ХАЯГ:

А тал

Хаяг: БГД, 18-р хороо, өөрийн байр

Утас: 11362530

Факс: 976-11-362530

Б тал

Хаяг: БГД, 20-р хороо,
үйлдвэрийн баруун бүс
/16102/66/1,66/2

Утас: 88273819, 75059999

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

А тал:

БГДЭМТ-ийн Зөвлөх поликлиникийн
эрхлэгч *З.Курт* Б. Энхцэцэг

Б тал:

Газар шим үйлдвэр ХХК
Эрүүл ахуйч А.Басчимэг
А.Басчимэг

БАТЛАВ. “ГАЗАР ШИМ ҮЙЛДВЭР” ХК

Гүйцэтгэх захирал: ...../Ц.ГАНБАТ/

ХАЯГДАЛ БҮТЭЭГДЭХҮҮН ХУДАЛДАХ ХУДАЛДАН АВАХ ГЭРЭЭ

2023 оны 10 –р
сарын 01-ний өдөр

Дугаар .....

Улаанбаатар
хот

Энэхүү “ХАЯГДАЛ БОЛОН АКТАЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ХУДАЛДАХ ХУДАЛДАН АВАХ ГЭРЭЭ” (Цаашид “Гэрээ” гэх)-г нэг талаас Улаанбаатар хот, БГДүүрэг, 20 дугаар хороо, үйлдвэрийн баруун бүс хаягт орших “Газар шим үйлдвэр” ХК /Цаашид “А тал” гэх/, түүнийг төлөөлж, Менежер Ц.Батзаяа,

Нөгөө талаас Улаанбаатар хот, ХУД 13-р хороо, Бөхөг гудамж 39 тоот хаягт орших, /РД: ГГ64011811/Цаашид “Б тал” гэх, гэрээнд оролцогчдыг хамтад нь “Талууд” гэх/, түүнийг төлөөлж С.Даваа нар нь Монгол Улсын Иргэний хуулийг удирдлага болгон дараах нөхцлөөр харилцан тохиролцож байгуулав.

Нэг. Нийтлэг үндэслэл

- 1.1. Энэхүү гэрээгээр Б тал нь өөрийн зардлаар энэхүү гэрээний 1.2 дах хэсэгт заасан ажлыг гэрээнд заасан хугацаанд хийж гүйцэтгэн, гүйцэтгэсэн ажлын үр дүнг А талд хүлээлгэн өгөх, Б тал нь гэрээний төлбөрийг төлөхтэй холбоотой харилцааг зохицуулахад оршино.
- 1.2. Б тал нь өөрийн зардлаар дор дурдсан ажил болон үүргийг гүйцэтгэнэ. Үүнд:
  - 1.2.1. 2023.10.01-2024.05.31 хүртэл Өөрийн үйлдвэрийн хашаанд байрлах Хавсралт 1-д заасан хаягдал бүтээгдэхүүнийг хуваарийн дагуу худалдан авах ажлыг хийж гүйцэтгэнэ.
- 1.3. Талууд үйл ажиллагаандаа Монгол Улсын Иргэний хуулийг удирдлага болгоно.
- 1.4. Талууд энэхүү гэрээний дагуу үнэлж болох хаягдлын нийт тоо хэмжээ гарсаны дараа хог хаягдлын тоо хэмжээг тогтоосон тухай акт баримт үйлдэх бөгөөд тухайн баримт гэрээний салшгүй хэсэг байна.
- 2.1. Гэрээ 2 хувь хэвлэгдсэн батлагдсан гарын үсэг тамгатай байна.

Хоёр. Гэрээний үйлчлэх болон ажил гүйцэтгэх хугацаа,

гэрээг өөрчлөх ба цуцлах журам

- 2.2. Энэхүү гэрээ нь 2023 оны 10 сарын 01-2024.05.31 хүртэл гэрээгээр хүлээсэн үүргээ бүрэн гүйцэтгэж дуусах хүртэлх 8 сарын хугацаанд хүчин төгөлдөр үйлчилнэ.
- 2.3. Хоёр тал харилцан тохиролцож гэрээний нөхцлийг өөрчлөх буюу цуцалж болно.
- 2.4. Нэг талын санаачлагаар гэрээг цуцлах тохиолдолд урьдчилан бичгээр мэдэгдэх үүрэгтэй.
- 2.5. Гэрээ нь иргэний эрх зүйн харилцаан дахь давагдашгүй хүчин зүйлийн улмаас дуусгавар болж болно.
- 2.6. Талууд гэрээний дагуу шудрагаар үүргээ хүлээнэ А тал хаягдалыг ангилж хадгалах гэрээнд заагдсан үнэлгээг зөрчих, бусдад зарах, Б тал тоо ширхэгийг үнэн зөв тоолж авах, бусадтай үгсэн хуйвалдах, заасан хугацаандаа хуваарийн бус өдөр хаягдал авахыг хориглоно. Мөн хуваарь өдрөө хаягдалаа авахгүй 3с дээш удаа давтагдсан тохиолдолд гэрээг цуцална.
- 2.7. Гэрээнд заагдсан зүйл заалтуудыг зөрчсөн тохиолдолд.

Гурав. Б талын эрх, үүрэг

- 3.1. Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ шударгаар гүйцэтгэх үүрэгтэй.
- 3.2. Гэрээний хугацаанд хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааг чанд сахин ажиллах үүрэгтэй бөгөөд хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаатай холбоотой болон гэрээний дагуу үүрэг гүйцэтгэсэнтэй холбоотой үүсэх аливаа эрсдэл, хохирлыг дангаар хариуцна.
- 3.3. Ажлын цагийн горим, хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагааны журам, замын хөдөлгөөны дүрэм журам, ачаа тээвэрлэлтэй холбоотой бусад дүрэм журмыг үйл ажиллагаандаа мөрдлөг болгох бөгөөд тээвэрлэж буй зүйл болон тээврийн хэрэгслийн бүрэн бүтэн байдал, тээврийн хэрэгслийн шатахуун, ажиллах хүч, жолоочийг Б тал өөрөө хариуцна.
- 3.4. Б тал нь энэхүү гэрээний 1.2 дах хэсэгт заасан хог, хаягдлыг өөрийн зардал, тоног төхөөрөмж, хүн хүчийг ашиглан ачиж, тээвэрлэн, тогтоосон цэгт хаях болон хог хаяглын тоо хэмжээг гаргах ажлыг хийж гүйцэтгэх бөгөөд энэхүү ажилтай холбоотой бүхий л эрсдэл зардлыг бүрэн хариуцна.
- 3.5. Нөгөө талаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ тогтоосон хугацаанд, шударгаар гүйцэтгэхийг шаардах эрхтэй.
- 3.6. Гэрээнд заагдсан хаягдал бүтээгдэхүүнийг хүлээн авах ажлыг зориулалтын тээврийн хэрэгсэл ашиглан гүйцэтгэнэ.
- 3.7. Ногооны хаягдалыг их хэмжээгээр гарсан тохиолдолд өдөрт 2с дээш удаа ирж авах ба ногооны хаягдлын тоо ширхэгийг харуулын албанд тоолуулж гарна.

Дөрөв. А талын эрх, үүрэг

- 4.1. Гэрээгээр хүлээсэн үүргээ шударгаар гүйцэтгэх үүрэгтэй.
- 4.2. Б талаас үнэлэж болох хог хаягдлын төлбөрийг төлөхийг шаардах эрхтэй.
- 4.3. Б талаар гэрээнд заасан ажил үүргийг гүйцэтгүүлэх эрхтэй.
- 4.4. Хог хаягдлын тоо хэмжээний багалгаажуулалтыг хийхэд өөрийн төлөөлөгчөөр дамжуулан хяналт тавих эрхтэй.
- 4.5. Нөгөө талаас гэрээгээр хүлээсэн үүргээ шударгаар гүйцэтгэхийг шаардах эрхтэй.
- 4.6. Б тал гэрээгээр хүлээсэн үүргээ зохих ёсоор гүйцэтгээгүй тохиолдолд гэрээнд заагдсан хариуцлага хүлээлгэх эрхтэй.
- 4.7. Хуваарийн дагуу ачилтаа хийхийг шаардах

Тав. Төлбөр, тооцоо

- 5.1. А тал нь Б талаас ачиж, тээвэрлэсэн хаягдал бүтээгдэхүүнийг Хавсралт 1-д заасан нэгж үнийн дүнгээр тооцож, Б талаас төлбөрийг нэхэмжлэнэ. /Үнийн дүнд НӨАТ ороогүй болно/
- 5.2. Гэрээний нийт үнийн дүнг Б тал гэрээгээр хүлээсэн үүргээ ямарваа нэгэн доголдолгүй бүрэн гүйцэтгэж дууссаны дараа, ажил гүйцэтгэсэн тухай акт үйлдэж дараа сарын 5ны дотор төлбөрөө төлнө.
- 5.3. Б тал энэхүү гэрээгээр хүлээсэн үүргээ гүйцэтгээгүй хугацаа хэтрүүлсэн хоногт тутамд гэрээний нийт үнийн дүнгийн 0,5%-иар тооцон А талд алданги төлнө.

Зургаа. Бусад.

- 6.1. Гэрээг 2 хувь үйлдэн, гарын үсэг зурж, тэмдэг дарснаар хүчин төгөлдөр болно.

- 6.2. Талууд харилцан тохиролцож, гэрээнд нэмэлт өөрчлөлт оруулж болох бөгөөд нэмэлт өөрчлөлт нь гэрээний нэгэн адил хүчин төгөлдөр үйлчилнэ. Нэмэлт өөрчлөлт оруулсан тохиолдолд гэрээнд зохих өөрчлөлтийг оруулж гарын үсэг зурж баталгаажуулна.
- 6.3. Гэрээтэй холбоотой маргаан гарвал талууд харилцан зөвшилцөх замаар шийдвэрлэхийг эрмэлзэнэ.
- 6.4. Гэрээний 6.2-т зааснаар маргааныг шийдвэрлэж чадаагүй бол талууд Монгол Улсын шүүхэд хандаж шийдвэрлүүлнэ.

ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН:

А ТАЛЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

“Газар шим үйлдвэр” ХК-ийн

Хянасан:

Ерөнхий нягтлан бодогч:

..... / Бүрэн чимэг/

Менежер:

Ц.Батзаяа /Ц.Батзаяа /

Утас:75059933, 88076309

Б ТАЛЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

Иргэн: С.Даваа

С.Даваа

Утас:89870935,91880935

Хоёрдогч ТЭМ-ын үнийн санал

Нэгжсийн өртөг

№	ТЭМ-ын нэр	Нэгжсийн өртөг	
		Өвөл 10.01- 04.01	Зун 4.02- 05.23
1	Луувангийн хальс	1700	1500
2	Алимны хальс	500	500
3	Сонгины хальс	0	0
4	Хүрэн манжингийн хальс	500	500
5	Байцааны хальс	700	500
6	Акталсан бүтээгдэхүүн	2500	1000
	(бүтэц 1 үзэж)		

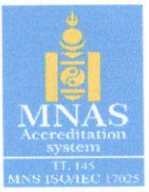
манба багсанг ома

Менежер: Ц.Батзаяа / *Ц. Батзаяа*

Харилцагч: С.Даваа / *С. Даваа*

“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836

E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 23/08-13-1

Захиалагч: “Газар шим” ХК

Дээж авсан цэг: Газар шим үйлдвэр

Сорьц авсан огноо: 2023 оны 08 сар 04 өдөр

Уст цэгийн төрөл: Үйлдвэрийн хаягдал ус

Зориулалт:

Харилцах утас:

Аргын стандарт: MNS1097:1970

Катион	1 дм ³			Анион	1 дм ³		
	мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%		мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%
Ca ⁺⁺	80.00	3.99	67.43	CO ₃ ⁻	0.00	0.00	0.00
Mg ⁺⁺	17.00	1.40	23.62	HCO ₃ ⁻	120.00	1.97	33.25
Fe ⁺⁺⁺	0.00	0.00	0.00	Cl ⁻	91.00	2.57	43.40
K ⁺	2.00	0.05	0.87	SO ₄ ⁻	64.00	1.33	22.54
Na ⁺	11.00	0.48	8.08	NO ₃ ⁻	3.00	0.05	0.82
Дүн	110.00	5.92	100.00	Дүн	278.00	5.92	100.00

Анион катионуудын нийлбэр:

(Σ_{A+K} 388 мг/л

HCO₃ ийн хагасыг хассан анион, катионуудын нийлбэр: 328 мг/л

Физик үзүүлэлтүүд

Өнгө: 0-өнгөгүй,

Үнэр: 0-үнэргүй

Булингар: Булингаргүй

Тунгалаг: Тунгалаг

Хуурай үлдэгдэл, мг/л: 233 ppm

Ерөнхий хатуулаг: 5.39 мг-экв/л

/ бага хатуулагтай ус /

Урвалын орчин: pH- 7.12

Цахилгаан дамжуулах чадвар:

EC -0.633 ds/m

TDS: 316 ppm

$$M(0.39) = \frac{Cl\ 43\ HCO_3\ 33\ [SO_4\ 23]}{Ca\ 67\ [Mg\ 24\ Na\ 8]}$$

Химийн бүрэлдэхүүнээрээ: Хлорын анги, кальцийн бүлэг, II төрлийн цэнгэг буюу дунд зэргийн эрдэсжилттэй, бага хатуулагтай ус.

Нарт Шуун Консалтинг ХХК
Жич: усны сорцыг шинжлүүлсэн байгууллага хувь хүн хариуцан гүйцэтгэсэн болно.

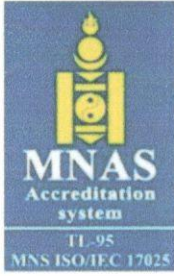
ЗАДЛАН ШИНЖЛЭГЧ:

Д.ЭНХЧИМЭГ

ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ:

Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд проф

“Номин Холдинг” ХХК

Эко стандарт
лаборатори

Хаяг: Улаанбаатар хот, Сонгинохайрхан дүүрэг, 20-р хороо,
Орбитын гудамж, “Улаанбаатар Импекс” хашаанд
Утас: 8988 8906, 8988 8912, 9908 9664
E.mail: nomin.laboratory@nomin.net

МАГАДЛАН ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛТЫН ДҮНГИЙН ХУУДАС

БД № 2886

Дээжийг ирүүлсэн ААНБ, иргэн: “Газар шим үйлдвэр” ХХК

Дээжийн дугаар /07.45/

Огноо : 2023.07.19

Бүтээгдэхүүний стандартын дугаар	Сорьцын тодорхойлолт	Шинжилгээний төлбөр
	Ундны ус	87,500 төгрөг

Сорьцын нэр
1 Ундны ус

Улс
Монгол

Сорьцын хэмжээ	Хүлээн авсан огноо	Шинжилсэн огноо
5 литр	2023.07.04	2023.07.04-2023.07.19

Шинжилгээний дүн:

№	Шинжилгээний аргын стандарт	Шинжилгээний үзүүлэлт хэмжих нэгж	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ	Үр дүн
				1
1	MNSISO 6222:1998	Бактерийн ерөнхий тоо	100	20
2	MNS ISO 9308-2:1998	<i>E.Coli</i>	Илрэхгүй	Илрээгүй
3	MNS ISO 6579-1:2020	<i>Salmonella</i>	Илрэхгүй	Илрээгүй
4	MNS ISO 8288:1999	Зэс мг/л	1.0	<0.004
5	MNS ISO 8288:1999	Хартугалгамг/л	0.01	<0.003
6	MNS ISO 8288:1999	Кадьми мг/л	0.003	<0.001
7	MNS 4430:2005	Төмөр, мг/л	0.3	0.11
8	MNS ISO 6059:2005	Хатуулаг мг-экв/л, ихгүй	7.0	4.0
9	MNS 1097:1970	Кальци мг/л, ихгүй	100	30.06
10	MNS 1097:1970	Магни мг/ л, ихгүй	30	22.50
11	MNS 4424:2005	Хлорид мг/л, ихгүй	350	70.39
12	MNS ISO 10523:2001	pH	6.5-8.5	6.92
13	MNS 4423:1997	Хуурай үлдэгдэл , мг/л ихгүй	1000	309
14	MNS ISO 7888:1999	Цахилгаан дамжуулах чанар ms/cm	1.0	0.630

ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН МИКРОБИОЛОГИЧ

/гарын үсэг/

/М. Уулсайхан/

ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН ХИМИЧ:

/гарын үсэг/

/Б. Мандах/

ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН ХИМИЧ:

/гарын үсэг/

/Э. Алтансарнай/

ХЯНАСАН ЧАНАРЫН МЕНЕЖЕР:

/гарын үсэг/

/М. Цэнд-Аюуш/

БАТАЛГААЖУУЛСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ:

/Д. Алтанчимэг/

Сорилтын дүнгийн хуудас зөвхөн тухайн дээжинд хамаарна.
Сорилтын дүнгийн хуудсыг лабораторийн зөвшөөрөлгүй хуулбарлахыг хориглоно.

**ҮЙЛДВЭРИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЯНАЛТЫН ХУУДАС**

Хянасан огноо	
Хянасан мэргэжилтэнгүүдийн хувийн дугаар	
Дүгнэлт • Шийдвэрийн төсөл • Ололт, амжилттай тал • Дутагдалтай сул тал • Шаардлага	

**НЭГ. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ ХУУЛИЙН ЭТГЭЭД,
ТӨСЛИЙН ТУХАЙ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ**

- Байгууллагын нууцын тухай хуулийн 6.1 болон 6.2-ыг үндэслэн дагуу тухайн төслийн хуулийн этгээд мэдээллийн төрлийн харгалзах мөр, багананд мэдээллийг товч хэлбэрээр үнэн зөв оруулах.

- Тухайн төсөлд хамааралгүй мэдээллийг “*хамааралгүй*” гэж бөглөнө.

- 1.2.7 дахь хаалтын дараах зориулалт гэдэгт уурхайн нөхнө сэргээсэн газрыг бэлчээр, газар тариалан, агуулах, олон нийтэд зориулсан үйлдвэр, үйлчилгээ гэх мэт тухайн газрыг эдийн засгийн эргэлтэнд оруулахаар төлөвлөж орон нутагтай урьдчилан тохиролцсон чиглэлийг оруулах.

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
1.1	1. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр	“Газар шим үйлдвэр” ХК
	2. Аж ахуйн нэгжийн улсын бүртгэлийн дугаар	9011110110
	3. Аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааны чиглэл	Нөөшилсөн жимс, хүнсний ногоо боловсруулах, савлах, борлуулах
	4. Аж ахуйн нэгжийн харьяаллын хаяг	УБ, БГД. 20-р хороо үйлдвэрийн баруун бүс /16102/
	5. Захирлын нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	Ц.Ганбат 99112827 info@gazarshim.mn
	6. Холбогдох мэргэжилтний нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	Ч.Оюунбилэг 89091545 Oyunbileg@gazarshim.mn
1.2	1. Төслийн нэр	“Газаршим” үйлдвэр
	1. Төслийн харьяаллын байршил	УБ, БГД. 20-р хороо үйлдвэрийн баруун бүс /16102/
	3. Төслийн ангилал Үйлдвэр	Нөөшилсөн жимс, хүнсний ногоо боловсруулах, савлах
	4. Төсөл эхэлсэн огноо	2018-12-05
	5. Төсөл хэрэгжих хугацаа	Хугацаагүй
	6. Үйлдвэрийг хүлээж авсан улсын комиссын дүгнэлт	Байнгын ашиглалтанд оруулах шаардлага хангасан
	7. ТЭЗҮ баталсан огноо	2018-07-31
	8. Урьд оны бүтээгдэхүүний нийт хэмжээ /дундаж/	7,500,000 шил бүтээгдхүүн

**ХОЁР. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛЭЭР ОЛГОГДДОГ ТУСГАЙ ЗӨВШӨӨРӨЛ,
ДҮГНЭЛТ, ЛАВЛАГААНЫ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ**

- Аж ахуйн үйл ажиллагааны тусгай зөвшөөрлийн тухай 2.3-ыг үндэслэн хуулийн хуулийн этгээд тусгай зөвшөөрөлтэй холбогдох доорх мэдээллийг үнэн зөв оруулах.
- Тусгай зөвшөөрөл, үнэлгээ, дүгнэлтийг баталсан хуулийн этгээд, дугаар, огноог оруулах
- Доорх хүснэгтийн 2.1.9, 2.1.10-т тусгагдсан холбогдох 7 материалын хуулбарыг байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд зайлшгүй хавсаргах. Мэдээлэл оруулах багананд хавсралтын нэрийг оруулах.

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
2.1	1. Үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл Дугаар Хүчинтэй хугацаа Талбай	МХГ-ын улсын байцаагчийн 2008-03-14-ны 09-204/114 тоот дүгнэлт Хугацаагүй 2000 м.кв
	2. Тусгай зөвшөөрлийн төрөл /химийн бодис ашиглах, тэсрэх дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгслийн эргэлтэд хяналт тавих тухай хуулийн дагуу олгосон холбогдох зөвшөөрөл бусад баримт бичиг/	• Химийн хортой, аюултай бодисыг ашиглах тусгай зөвшөөрөл: Дугаар: 0002234 Хүчинтэй хугацаа: 2022.08.30-2026.12.31 хүртэл
	2 Химийн бодисын агуулхад хийсэн мэргэжлийн хяналтын газрын дүгнэлт	2015-06-12 02-04-122/899 тоот МХГ-ын улсын байцаагчийн дүгнэлт
	3 Галын дүгнэлтийн огноо, дугаар	Дугаар:2019-07-10 дугаар 23/118
	4 Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээний огноо, баталсан хуулийн этгээд	2016 он, Аграр ХХК
	5 Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний огноо, баталсан хуулийн этгээд	2022 он “Цагаан уулын оргил” ХХК
	6 Ус ашиглалтын дүгнэлтийн огноо	2021.06.22 Дугаар 106
	7 Тухайн жилийн батлагдсан үйлдвэрлэлийн төлөвлөгөөний огноо	2023.01.05
8 Тухайн жилд баримтлаж ажиллах стандартын дугаар • Үндэсний Олон улсын	"Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага" MNS 4585:2016 «Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй, Шуугианы норм, аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага" MNS 5002:2000 "Хөрсний чанар. Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ" MNS 5850:2019 "Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ" MNS 0900:2018"Ариутгах татуургын сүлжээнд нийлүүлэх хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага" MNS 6561:2015	

ГУРАВ. ХИМИЙН БОДИСЫН ЭРСДЭЛ, ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

- Байгаль орчин ногоон хөгжлийн сайдын 2014 оны 01 дүгээр сарын 06-ны өдрийн А-05 тоот тушаалаар батлагдсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”-ын 2 дугаар хавсралтанд тусгагдсан тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний агуулгад заагдсны дагуу химийн бодисын эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө, хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний хэсгээс холбогдох доорх мэдээллийг оруулах

- Тухайн жилд химийн бодис ашиглахаар бол байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд хавсралтаар оруулж хүснэгтийн 3.1.1-д хавсралтын нэрийг дурдах /хэмжих нэгжийг дурдсан байх шаардлагатай/

- Химийн бодисын эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөөнд дараах мэдээллийг бүрэн тусгасан тохиолдолд 3.1.2-ын мэдээлэл оруулах хэсэгт “**хангалттай**” гэсэн дүгнэлтийг оруулна.

- урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ
- эрсдлийн үед авах арга хэмжээ
- учруулсан хор уршгийг зайлуулах, бууруулах арга хэмжээ
- хохирлын нөхөн төлбөрийг тооцох арга хэмжээ

- Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөнд тухайн жилд гарах ахуйн хатуу болон шингэн хог хаягдлыг хэрхэн устгах, зайлуулах арга хэмжээ, давтамж, мониторингийн арга хэмжээг тусгах, хуванцар, резинен материал /дугуй, сав баглаа боодол/ зэрэг хог хаягдлыг дахин ашиглах цэгт хүргэх хуваарь, аюултай хог хаягдлыг хадгалах агуулах арга хэмжээг төлөвлөх шаардлагатай.

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
3.1	1. Тухайн жилд ашиглах химийн бодисын нэр, хэмжээ /хэмжих нэгж/ химийн бодис, бүтээгдэхүүнээс гарах сав баглаа боодлын хэмжээ	“Газар шим үйлдвэр” ХХК-ийн 2023 онд хэрэгжүүлсэн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлангийн Гуравдугаар бүлэг Байгаль орчны менежментийн 2023 оны төлөвлөгөөний гүйцэтгэл
	2. Химийн бодисын эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө	Хангалттай
3.2	1. Шатах тослох материалын нэр хэмжээ /хэмжих нэгж/ агуулах байгаа эсэх	Үгүй
	2. Тэсрэх, дэлбэрэх бодисын нэр хэмжээ /хэмжих нэгж/ агуулах байгаа эсэх	Үгүй
3.3.	1. Тухайн жилийн хог хаягдлын жилийн дундаж хэмжээ /хэмжих нэгж/ • Ахуйн хог хаягдал /хатуу, шингэн/ • Үйлдвэрийн хог хаягдал /хатуу, шингэн/ • Аюултай хог хаягдал	Хатуу хог хаягдал 319,6 тонн, үүнээс дахин ашиглах 139,3 тонн Шингэн хог хаягдал 47,9 мян.м ³ Химийн бодис, сав баглаа боодол 0.4 тонн
	2. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх тухайн жилийн арга хэмжээний төсөв	6,500,000 төгрөг

**ДӨРӨВ. БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
ТУХАЙН ЖИЛИЙН ТӨСӨВ**

Доорх хүснэгтийн 4.1.2 - 4.1.7 –д тусгагдсан тухайн жилийн арга хэмжээний төсвийн нийлбэр нь 4.1.1 –д тусгагдана.

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээлэл оруулах багана
4.1	Тухайн жилийн байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний нийт төсөв	74,346,000 төгрөг
	1. Сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	17,950,000 төгрөг
	2. Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө	800,000 төгрөг
	3. Химийн бодис болон осол эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө	45,500,000 төгрөг
	4. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	6,500,000 төгрөг
	5. Удирдлага зохион байгуулалтын менежментийн төлөвлөгөө	2,700,000 төгрөг
	6. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчдад	300000 төгрөг
	7. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	596,000 төгрөг

ТАВ. МЕТА МЭДЭЭЛЭЛ

- Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 39.1.7-д заасныг үндэслэн төсөл хэрэгжүүлэгчээс доорх хүснэгтэнд тусгагдсан төслийн дэд бүтэц, нөхөн сэргээх, дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний цар хүрээ, орчны хяналт шинжилгээний цэгэн мэдээллийг тусгасан мета мэдээллийг цаасанд өнгө будаг, таних тэмдгээр буулгасан хэлбэрээр болон файл хэлбэрээр тайланд хавсаргах.

- Доорх хүснэгтийн мэдээллийг бүрэн тусгасан эсэхийг шалгах баганыг шинжээч бөглөнө.

д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээллийг бүрэн тусгасан эсэхийг шалгах багана
5.1	Зурган мэдээлэлд тусгах мэдээлэл 1. Ажилчдын байр, оффис 2. Дэд бүтэц (зам, өндөр хүчдэл, цахилгаан сүлжээ, шугаман хоолой, станцын байршил, хашаа, тусгаарлагч, үерийн хамгаалалтын далан, аянга зайлуулагч гэх мэт) 3. Хог хаягдлын цэгийн байршил 4. Хог хаягдлын агуулахын байршил 5. Хог хаягдлын далан 6. Химийн бодисын агуулахын байршил 7. Орчны хяналт шинжилгээний дээж авах хяналтын цэгийн байршил 8. Гүний худгийн байршил 9. Дүйцүүлэн хамгааллын байршил	

ЗУРГАА. ТУХАЙН ЖИЛИЙН АРГА ХЭМЖЭЭНЭЭС БАЙГАЛЬ ОРЧИНД ҮЗҮҮЛЭХ НӨЛӨӨЛЛИЙН ДҮН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХЯНАЛТЫН ХУУДАС

- Байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан нөлөөллийн дүн шинжилгээний хэсгээс доорх хүснэгтийн А, Б, В, Г дэхь багананд “**тодорхойлсон**”, “**тодорхойлоогүй**” “**хамааралгүй**” гэсэн 3 төрлийн хариултаас сонгож бөглөх.
- Дүгнэлт гэсэн багана дахь дүгнэлтийг байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнийн нөлөөллийн дүн шинжилгээний хэсэгт Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн яамны мэрэгжилтэн дүгнэлт гаргана.

Нөлөөллийн ангилал	А. Тооцсон эсэх	Б. Нөлөөллийн цар хүрээг тодорхойлсон эсэх	В. Нөлөөллийн эрчмийг тодорхойлсон эсэх	Г. Нөлөөллийн үргэлжлэх хугацааг тодорхойлсон эсэх	Дүгнэлт
7.1. Хөрсөнд үзүүлэх нөлөөлөл - Бохирдуулах - Эвдэх - Доройтуулах	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	Тодорхойлсон	
7.2. Гадаргын болон гүний усанд үзүүлэх нөлөөлөл - Бохирдуулах - Нөөцийг бууруулах	Хамааралгүй	Хамааралгүй	Хамааралгүй	Хамааралгүй	
7.3. Амьтан, ургамалд үзүүлэх нөлөөлөл - амьдрах орчинг хуваах - амьдрах орчинг доройтуулах - амьдрах орчинг хомсдуулах - нөөцийг бууруулах	Хамааралгүй	Хамааралгүй	Хамааралгүй	Хамааралгүй	
7.4. Агаарт үзүүлэх нөлөөлөл - Бохирдуулах - тоос	Хамааралгүй	Хамааралгүй	Хамааралгүй	Хамааралгүй	

ДОЛОО. БАЙГАЛЬ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ДҮН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХЯНАЛТ

- Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийн “**А**” багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээг тоогоор илэрхийлэх
- Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийн “**Б**”, “**В**”, багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлт, хэмжих нэгжийг тогтоосон эсэхэд “**тийм**”, “**үгүй**” хариулт өгнө.
- Доорх хүснэгтийн “**Г**” багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлт, хэмжих нэгжийг оновчтой тогтоосон эсэхэд

Байгаль орчин, ногоон хөгжлийн мэргэжилтэнгүүд “хангалттай” “хангалтгүй” гэсэн дүгнэлт өгнө.

Тухайн жилийн байгаль хамгаалах арга хэмжээний чиглэл	А. Тоо	Б. Шалгуур үзүүлэлтийг тогтоосон эсэх	В. Шалгуур үзүүлэлтийн хэмжих нэгжийг тогтоосон эсэх	Г. Дүгнэлт
Сөрөг нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх, бууруулах арга хэмжээ	7	Тийм	Тийм	
Орчны тохижилт, цэцэрлэгжүүлэлтийн төлөвлөгөө	2	Тийм	Тийм	
Химийн бодис болон осол эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө	9	Тийм	Тийм	
Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө	3	Тийм	Тийм	
Удирдлага зохион байгуулалтын менежментийн төлөвлөгөө	10	Тийм	Тийм	
Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөллийн бүсэд оршин суугчдад	3	Тийм	Тийм	
Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр	3	Тийм	Тийм	

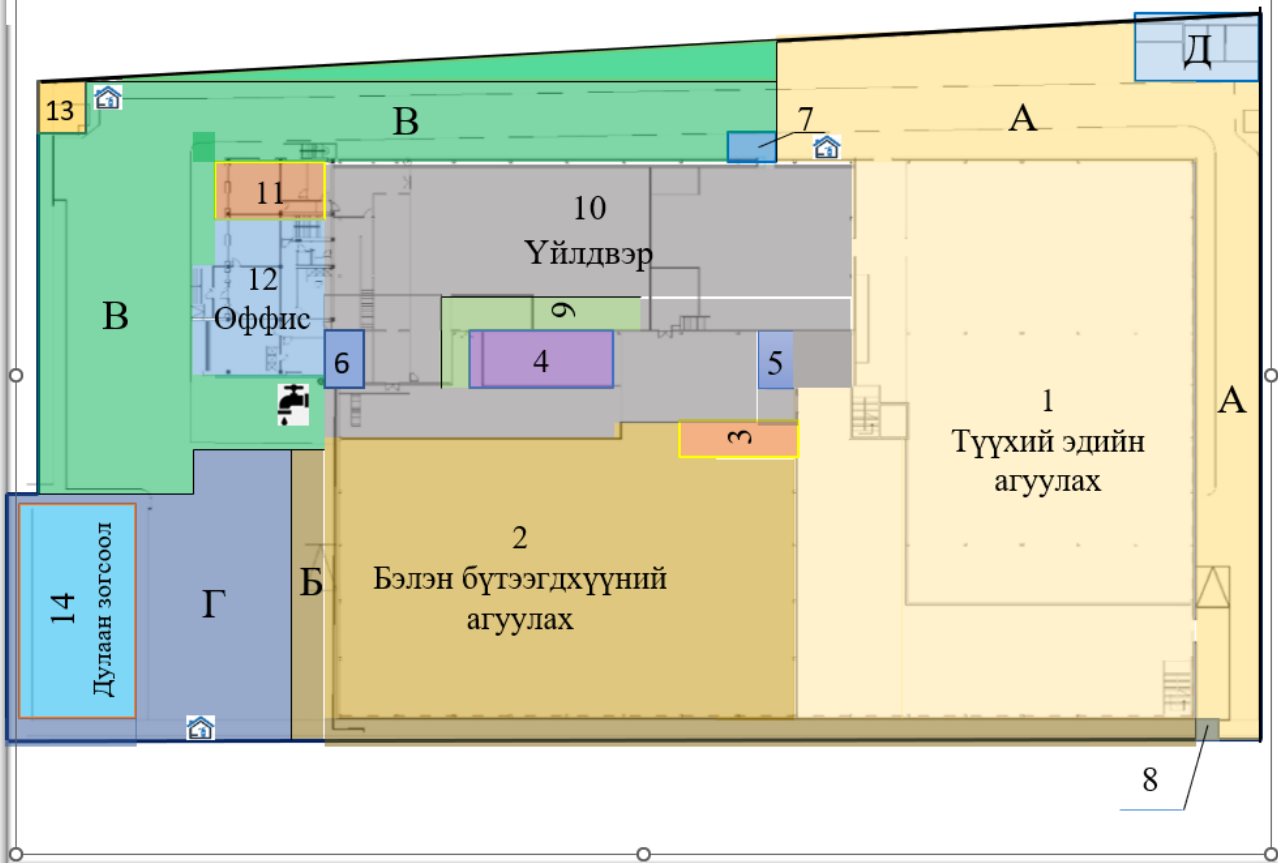
НАЙМ. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЯНАЛТЫН ХУУДАС

• Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийг “А, Б, В, Г” багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгагдсан арга хэмжээг тоогоор илэрхийлэх

Хяналт шинжилгээний дээж	А. Дээж авах цэгийн тоо	Б. Дээж авах цэгийн байршил	В. Давтамж	Г. Төсөв
Хөрс	0	Бүх зам талбай бетонон хучилттай.		
Ус	2	Үйлдвэрийн хэрэглээний, ажилчдын гал тогооны	Жилд 2 удаа	90,000 төг
Агаар	0	Үйлдвэрийн гадна ба дотор орчин		
Хаягдал ус	1	Үйлдвэрийн хаягдал ус гарах хэсгээс	1 удаа	506,000

Тэмдэглэгээ: 1-14 дугаар Объект, А-Г – гадна талбай

 - Галын булан, - Гүний худаг

Барилга, байгууламж		Гадна талбай
Дугаар, тэмдэг	Зориулалт	Тэмдэглэгээ
1	Түүхий эдийн агуулах	А-Цардмал талбай
2	Бэлэн бүтээгдхүүний агуулах	Б-Цардамал талбай
4	Усны нөөцийн хэсэг	 Гүний худаг
5	Цахилгааны шитний өрөө	
6	Засварын багажны өрөө	
7	Хийн компрессорын өрөө	
8	Трансформатор	Г
14	Авто машины дулаан зогсоол	Д- Хогийн цэг
9	Ундааны үйлдвэр	
10	Нөөшилсөн бүтээгдхүүний үйлдвэр	В-Цардмал зам ба талбай
12	Оффисын байр	
13	Харуулын байр	
	Галын булан	
3	Дээжний өрөө	*
11	Лабораторийн өрөө	*